Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 163 (5154). 20 ИЮЛЬ 1983 й. ЧОРШАНБА

Газета 1966 йил 1 январдан чиқа бошлади. Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

БУЮМЛАР СИФАТИ ОШАДИ

«Союзпромвнедрение» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон филиалида эксперт кенгашининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда республикамиз саноат корхоналари, заводлари ва фабрикаларида ишлаб чиқарилган кенг истеъмол буюмларининг тажриба намуналари намойишга қўйилди. Бу маҳсулотларни кенг ишлаб чиқариш юзасидан мутахассисларнинг баҳоси ва тавсиялари берилди.

Тошкент корхоналари жуда кўп янги хил буюмлар турини ишлаб чиқаришга тайёргарлик кўрмоқда.

Электр маиший приборлари заводининг маҳсулотлари бир неча бор муносиб мукофотлар билан тақдирланган. Корхона бу йил савдо ташкилотларига 24 минг дона бир неча хил қандилларни етказиб беради. Қурилиш материаллари комбинати эса «Юбилейний», «Кубок» ва «Лола» вазаларини ишлаб чиқаради. Маҳсулоти бутун мамлакат бўйлаб жўнатилаётган ўйинчоқлар фабрикаси эса янги ўйинчоқларнинг 45 минг донасини эгаларига тақдим этади.

БУГУН

Ўзбекистон филиали республика саноат корхоналарида ишлаб чиқариш учун мамлакатимиз ва чет элларда тайёрланган буюмларнинг бир мингдан зиёд намунасини қабул қилиб олди.

— Республика филиали келгусида янги бинога кўчиб ўтади. Бу бино Глинка кўчасидаги 35-уйда жойлашган бўлиб, унинг халқ истеъмоли моллари намойиш этиладиган майдони 800 квадрат метрдан иборат,— дейди филиал директори М. Р. Ражабова. Бу ерда шаҳримиз ва республикамизнинг барча корхоналари мутахассислари маҳсулотларнинг янги намуналари билан батафсил танишиб, уни оммавий ишлаб чиқаришга тадбиқ этишлари зарур.

САНЪАТНИНГ СЕҲРЛИ ОЛАМИ

ГЕОРГИЙ ДИМИТРОВГА БАҒИШЛАНАДИ

Шаҳримиздаги СССР халқлар дўстлиги музейида халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбобларидан бири, Болгария пролетариатининг доҳийси Георгий Димитров туғилган кунга бағишлаб фотокўргазма очилди. Кўргазмадан Г. Димитров фаолиятини акс эттирувчи кўплаб қизиқарли экспонатлар ўрин олган. Улар орасида марксизм-ленинизм классикларининг болгар тилида нашр этилган асарларининг фотонусхалари, Г. Димитров биографиясини ёритувчи ҳужжатлар кенг ўрин олган.

Айниқса кўргазмада болгар-совет дўстлиги алоқаларига доир фактларни ёритишга катта эътибор берилган. Г. Димитров халқларимиз ўртасида мустаҳкам қарор топган дўстликнинг асосчиларидан эди. У СССРда социализм ғалабаларидан илҳомланар, мамлакатимизнинг порлоқ келажагига буюк ишонч билдирган эди.

Кўргазма экспонатлари орасида Болгария Коммунистик партиясининг кейинги йиллардаги фаолиятини ёритувчи фотосуратлар ҳам анчагина. Хусусан, мамлакат ҳаётида жиддий воқеа бўлган 1956 йил апрель Пленуми материаллари анча батафсил ёритилган. Мазкур Пленум СССР ва Болгария ўртасида маданий, иқтисодий ва сиёсий алоқаларни мустаҳкамлашда жиддий бурилиш ясаган эди.

Ҳ. САТТОРОВ.

Пойтахтимизнинг бир куни

Тошкент 2000

• Муваффақиятларимиз, зафарларимиз сенга, Ватан!

• Тошкентнинг 2000 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб оламиз

ПОЙТАХТ ҚУРИЛИШЛАРИДА

ЁРУҒ ЮЗ БИЛАН

Шу кунларда тошкентлик бунёдкорлар кўтаринки руҳда меҳнат қилмоқдалар. Улар Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейини ёруғ юз билан кутиб оламиз, демоқдалар. Жойларда қурилиш-монтаж ишлари жадал суръатлар билан олиб борилапти. Кўплаб коллективлар «Йиллик план —Тошкентнинг 2000 йиллигига!» шиори остида ишламоқдалар. Редакциямизга келаётган кўпдаги хабарларда бунёдкорларнинг амалга ошираётган ишлари баён қилинади.

СИФАТГА — БУНЁДКОР КАФОЛАТИ

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти студентлари 159-трестнинг 8-қурилиш бошқармаси бунёдкорларидан ғоят миннатдор бўлмоқдалар. Чунки бунинг боиси бор. Курувчилар институт учун учта ётоқхона, иккита лаборатория қуриб бермоқчи эдилар. Шундан иккитаси юбилей объекти эди. Сўзи билан иши бир бунёдкорлар юбилей объектларини муддатидан икки ой илгари пардозлаш ишларига шай қилиб қўйдилар.

Бу иш фронтида 1-Пардозлаш трестининг 11-қурилиш бошқармаси сайқалчилари жадал уринапти. Мана натижада 221 ўринли 9 қаватли ётоқхона сифатли пардозлаш ишларидан чиқарилиб, студентлар ихтиёрига топширилди. Пардоз ишлари қизғин паллага кирди. «Сифатга — бунёдкор кафолати!» шиори остида ишлаётган пардозчилар ҳар бир хонани сифатли ремонт қилаптилар.

С. СУЛТОНОВ.

УЙ МУБОРАК!

БУГУН

Чилонзор районининг «Ц» кварталида бунёд этилган 144 квартирали уйнинг калитларини олган ҳамшаҳарларимиз бир-бирига ана шундай —«Уй муборак», «Янги уй қутлуғ бўлсин!» демишмоқда. 2-уйсозлик комбинатига қарашли 3-қурилиш-монтаж бошқармасининг М. К. Пак бошчилигидаги бригадаси бунёдкорлари мазкур 9 қаватли уйни 13 кунда барпо этишди. Бу бригада бунёдкорлари ҳар куни норма топширган. Бу ишда монтажчилар Ф. Юсупов, А. Шарипов, бетончи О. Камолов, электрчи В. Полянов ва бошқалар фидокорлик намунасини кўрсатдилар.

Эндиликда бунёдкорлар яна бир янги объектда фаҳат камарини боғлаб, жонажон шаҳримизнинг 2000 йиллигига меҳнат армуғони ҳозирлашга киришдилар.

ФАРОВОНЛИК ПРОГРАММАСИ АСОСИДА

КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми маъқуллаган Озиқ-овқат программасини амалга ошириш умумхалқ иши бўлиб қолди. Пойтахтимиз Чилонзор ва Октябрь районлари меҳнаткашлари ҳам бу программани амалга ошириш учун муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Шу мақсадда улар ўз кучлари билан Жиззах областининг Зомин районидаги Чилонзор совхози ва Сирдарё областининг Зарбдор районидаги «Октябрь» совхозларида ёрдамчи хўжалик ташкил этишга киришдилар. Ҳозир ўн гектар ердан зиёд майдонда чорва фермаси, асосий «Узгипросельстрой» институти лойиҳаси асосида 24 минг бош чўчқага мўлжалланган комплекслар қурилиши бошлаб юборилди. Умумий қурилиш-монтаж ишлари учун 9811 минг сўмлик маблағ сарфланади.

МИНОРА ПАРДОЗДАН ЧИҚЯПТИ

Бугунги кунда ҳар бир тошкентликнинг нигоҳи «Ғалаба» номли маданият ва истироҳат боғи биқинида, шаҳарнинг энг баланд қисмида бунёд этилаётган телеминора қаратилган. У тошкентликларнинг кўз ўнгида пардоздан чиқяпти. Унинг ишга тушиши кўз-кўз қилса арзийдиган кутмоқда. Чунки унинг оқ белида жойлашган томошабинлар зали айланиб туриш хизмати кўрсатиш, ажойиб ресторан ва барларда мириқиб ҳордиқ чиқариш мумкин.

Шу кунларда бунёдкорлар жадал суръатлар билан пардоз ишларини амалга оширяпти. Улар бу ноёб иншоотни Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейига муносиб туҳфа этмоқчилар.

БУГУН

яна бир 411 ўринли иккинчи ётоқхонада

ПОЙТАХТ РАЙОНЛАРИ: ЮБИЛЕЙОЛДИ ЙЎҚЛАМАСИ

Тошкент 2000

Киров райони

РАЦИОНАЛИЗАТОРЛАР ҲИССАСИ

СУРАТДА: мастер Б. Криц ва тикувчи-мотористка М. Рвачева.

Н. Козинский фотоси.

ИЗЛАНИШ САМАРАСИ

Тошкентдаги Ленин орденли СССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида катта мастер П. Фокин ва кенг истеъмол товарлари цехининг мастери Б. Криц қимматли изланишлари олиб боришапти. Уларнинг ижодий фикри ишлаб чиқариш чиқиндиларидан тўла фойдаланишга қаратилган. «Бир қарич ҳам газлама чиқиндига чиқмаслиги керак» — новаторларнинг шиори ана шундай. Ҳозир ана шу цехда 20 хилдан зиёд буюм ишлаб чиқарилмоқда. Болаларнинг енгил комбинезони, шим, чарм куртка, бош кийимлари шулар жумласидандир. Уларни ишлаб чиқаришда ҳам Павел Андреевич ва Борис Иосифовичнинг катта ҳиссаси бор. Актив рационализаторлар ҳамиша изланишда. Масалан, бу йил уларнинг таклифи билан кримплен газламаси чиқиндиларидан қўғирчоқлар учун шим ва хўжалик сумкалари тайёрланадиган бўлди. Юзаки қараганда бу янгиликнинг иқтисодий самараси айтарли катта эмасдек туюлади — бир йилда ана шу буюмларнинг ҳар биридан 650 ва 280 сўм фойда олинади. Ишлаб чиқариш чиқиндиларини қайта ишлашдан эса умуман бирлашма бўйича ҳар ойда 12 минг сўмдан 14 минг сўмгача соф фойда олинади. Шундай қилиб, корхона новаторларининг доимий изланишлари туфайли газламалардан фойдаланиш проценти ва кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқариш ошиб бормоқда.

ЗАРБДОР ВАХТАДА

БУГУН

«Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг Тошкентдаги Ильич номли заводи мутахассислари «Чирчиксельмаш» заводида иккита ихтисослашган цех ўрнида ягона ишлаб чиқариш агрегат-станоки монтаж қилишга киришдилар. Шу билан культиваторлар цехида тошкентликлар тайёрлаган дастгоҳлар линияси ва технологик ускуналар ихлит комплексини яратиш ниҳоясига етади. Бирлашма конструкторлари томонидан яратилган ва корхона ишлаб чиқараётган маҳсулотларга республикамиздан ташқарида ҳам талаб қаратилган. Трактор заводида, «Ташсельмаш», «Таджиксельмаш» заводларида ана шу корхона ишлаб чиқарган агрегатлар, пресслар, конвейерлар ишлаб турибди. «Узбексельмаш» заводида ҳозир пластмассани майдалайдиган навбатдаги агрегат монтаж қилинмоқда. Яқинда «Амурсельмаш» заводига пресс-автомат жўнатилади.

Корхона коллективи ишлаб чиқариш қувватини мунтазам ошириш, технологияни, буюмлар сифатини яхшилашга интилмоқда. Бу ерда йил бошидан бери планлари ташқари 65 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди, меҳнат унумдорлиги 3 процентга ошди.

Тошкентнинг 2000 йиллигини шарафига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилган куни кўпгина илғор ишчилар ўз мажбуриятларини муваффақиятли бажаришапти. Мусобақада А. Морозов ва А. Ғаниев етакчилик қилаётган слесарь-йиғувчилар бригадалари, фрезерчи М. Деревянко, йиғувчи ишчи И. Токарев, техник Х. Пайзиев ва бошқалар пешқадамлик қилишмоқда.

РАССОМ

УЙ-МУЗЕЙИДА

Шу кунларда пойтахтимизнинг кўпгина санъат ва маданият масканлари Тошкентнинг 2000 йиллиги арафасида республикамизга ташриф буюрадиган меҳмонларни кутиб олишга тайёргарлик кўрмоқда. Таниқли совет рангтасвир устаси, академик, СССР халқ рассоми Ўрол Тансиқбоевнинг уй-музейи ҳам ана шундай маданият масканларидан биридир. Бу ерда рассомнинг томошабин қалбини ром этувчи турли йилларда яратилган кўплаб картиналари билан бирга ажойиб боғ ҳам диққатни тортади. Уни рассом, таниқли ботаник олим, академик Фёдор Николаевич Русанов ёрдамида бунёд этган эди. Бу ерда жаҳоннинг кўплаб мамлакатларидан келтирилган юзлаб ноёб ўсимликлар барқ уриб ўсиб ётибди. Улкамиз табиати гўзаллигини беҳад севган, уни мўйқалам орқали картиналарга абадий муҳрлаган улуғ рассом бу ажойиб боғ билан мехр қўйган эди.

Тошкентдаги тасвирий санъат студияларидан бирига раҳбарлик қилган Н. В. Розанов Ўрол Тансиқбоевга ҳам устозлик қилган эди. Николай Розанов бир пайтлар Петербургдаги Бадиий академияда улуғ рассом Репин мактабида ўқиганда у кумушли медалга сазовор бўлган. Ўрол Тансиқбоев Розанов студиясида ўқиётганида ва бошқа бирга ўтказилган йилларда у ушбу медални энг яхши шогирдлардан бири сифатида Тансиқбоевга бериши васият қилган эди. Ҳозир Тошкентдаги санъат музейида сақланаётган ушбу кумуш медаль Тансиқбоев музейига ўтказилади.

Улуғ рассомнинг сақланаётган витринада Ленин ордени, Қизил Байроқ ордени, Ҳамза номли республика Давлат мукофоти билан ушбу кумуш медаль ҳам ўрин олади. Бу ердаги яна иккита кумуш медаль ҳам диққатни жалб этади. Улардан бири СССР Бадиий академиясининг медали бўлса, иккинчиси 1957—1958 йилларда яратилган «Кайроққум ГЭСи тонги» картинаси учун Халқаро Брюсселль кўргазмасининг медалидир. Шу боисдан рассом уй-музейи экскурсияси маршрутига киритилганлиги бежиз эмас.

Яқинда рассом уй-музейи автопортрет билан бойиди, 1939 йили ишланган.

О. АПУХТИН.

ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМ

Комил Ёрматов номидаги «Ўзбекфильм» киностудияси ижодкорлари яна бир янги фильмни — режиссёр А. Акбарҳўжаев ва сценарий автори М. Муҳаммад Дўстнинг «Эртанги сабоқлари» фильмини суратга олиш ишларини интиҳосига етказишди.

Еш режиссёр А. Акбарҳўжаев бизга «Тиниқ булоқ» фильми орқали яхши таниш. У болалар дунёсини, уларнинг ўзига хос маънавий оламини экранда тўлақонли гавдалантиришда яхшигина муваффақиятларга эришмоқда. Бу картина ҳам мактаб ўқувчилари ҳаётидан ҳикоя қилади. Картинада асосий образлар мактабнинг 7-синф ўқувчилари ва уларнинг ўқитувчиси Музаффар Самадий муносабатлардан бирига ибратли лавҳалар тасвирланган.

Шуниси диққатга сазовор, режиссёр бош ролни сценарий автори Мурод Муҳаммад Дўстга ишониб топширган. У сценарий автори, ҳам етакчи актёр сифатида фильмнинг асосий ғоявий мундарижасини чуқурроқ томошабинга етказиш ҳаракат қилади.

Картинада таниқли актёрлар Зикир Муҳаммаджонов, Ғани Аъзамов, Ҳамза Умаров, Тамара Шокирова ва бир қатор ажойиб образлар яратишди.

Э. ИСМАТУЛЛАЕВ.

ТИНЧЛИК УЧУН КУРАШДА БИРДАМЛИК

ВЦСПС таклифига биноан Дўстлик поезди составида Совет Иттифоқига келган Франция меҳнаткашлари ва Франция меҳнаткашларининг бир группаси Ўзбекистон ҳаётини билан танишишни давом эттирмоқда.

«СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнаткашлари 18 июль куни француз меҳмонларни самимий ва сидқидилдан кутиб олдилар. Франция умумий меҳнат конфедерацияси бирлашмасининг активларини трактор созлар кўп минг кишилик коллективининг ҳаёти, иш шароитлари билан таништирдилар. Меҳмонлар ишлаб чиқариш цехлари бўлдилар. Корхонанинг медицина-санитария бўлимининг ва болалар комбинатига ҳам бориб кўрдилар. Тушки танаффус вақтида механика-йиғув цехида кўп совет кишиси иштирокида митинг бўлиб ўтди.

Пресс цехининг бригадири, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Умар Турғунбоев Франция меҳнаткашларини табриклаб бундай деди:

— Халқаро воқеаларнинг хатарли ривожланишидан ҳар бир совет кишиси ташвишланмоқда. АҚШ ва бошқа империалистик давлатлар ўтказаётган тинимсиз ядро қуролланиш пойгаси сабабли халқаро вазият кескинлашди. Утган уруш-да 20 миллион кишидан жудо бўлган кишилар жамоамизда ядро ракеталарини Европада жойлаштиришдан иборат бўлган режаларига қарши қатъий кураш олиб бормоқда. Биз барча мамлакатлар билан тинчликда ва яхши қўшничиликда яшашни истаймиз.

Механика цехининг токари, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Лира Дубинина митингда сўзга чиқиб, Франция касаба союз активларини Америкага қарши ҳарбийларни вужудга келтираётган қурол-яроғларнинг янги дақиқати турларини тайёрлашлари учун биргаликда курашга олиб боришга даъват этди.

Группа раҳбари, Франция Умумий меҳнат конфедерацияси ёшлар комиссиясининг активисти Патрик Миндер митингда француз меҳмонлари номидан сўзлади.

— Биз Ўзбекистонга келишимизни ҳамкасбларимиз учун ғоят муҳим воқеа деб ҳисоблаймиз,— деди у. Барча мамлакатлар меҳнаткашларининг куч-ғайратини ядро хавфига қарши курашга бирлаштириш лозим. Ана шу курашда улар учун тинч келажакни таъминлаш оладн. Биз юртимизга қайтиб боргинимиздан кейин сизларнинг бахтли ҳаётингиз тўғрисида, юзида тинчлик учун курашишни олиб бораётганлигингиз тўғрисида ва сизлар билан актив дил бирдамлигимиз ҳақида ватандошларимизга гапириб берамиз.

Франция меҳнат аҳлининг намояндалари Самарқандга сафар қилдилар. (ЎзТАГ).

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

19 июль куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида мукофотлар топширилди.

Совет адабиётини ривожлантиришдаги хизматлари, самарали жамоат фаолияти учун Ўзбекистон халқ ёзувчиси Сарвар Олимжонович Азимовга Октябрь Революцияси ордени топширилди.

Коммунистик қурилиш планларини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшган ишлаб чиқариш турли тармоқларининг ходимлари, фан ва маданият арбоблари СССР орденлари ва медаллари сазовор бўлдилар. Уй ва ундан кўп бола туғиб, тарбиялаб ўстирган оналарга «Қаҳрамон она» орденлари топширилди.

Республиканинг фахрий унвонларини берилганлиги тўғрисидаги гувоҳномалар ва кўкракка тақиладиган тегишли нишонлар, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари. Ўзбекистон ССР Олий Совети ҳам хўжалигида ва кўкракка тақиладиган катта бир группасига берилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев мукофотланганларни самимий қутлаб, уларга сиҳат-саломатлик, бахт-саодати ва ижодий муваффақиятлар тилади. [ЎзТАГ].

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

Газ саноатини жадал ривожлантириш бўйича топшириқларнинг бажарилишида ўрнак кўрсатган ходимларни СССР орден ва медаллари билан мукофотлаш тўғрисида

Газ саноатини жадал ривожлантириш бўйича топшириқларни бажаришда эришилган ютуқлари учун мукофотлансин:

Тошкент шаҳри бўйича

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Мамонтов Валентин Валентинович — Бутуниттифоқ «Союзузбекгазпром» саноат бирлашмасининг бош инженери.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Поляков Игорь Анатольевич — Бутуниттифоқ «Союзузбекгазпром» саноат бирлашмаси «Узбекгазстрой» трести ишлаб чиқариш-технология комплектлаш бошқармаси электр пайвандчиси.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИГИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Мечетина Шарофат Худойқуловна — «Узбектрансгаз» ишлаб чиқариш бирлашмаси электр механиги.

Ризамухамедов Миржалол — «Ташгаз» ишлаб чиқариш бирлашмаси слесари.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. АНДРОПОВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль. 1983 йил, 28 июнь.

СЎНГГИ ХАБАРЛАР

VIII '83

Москва. (телефон орқали) Тошкентлик 20 ёшли динамочи Александр Хромцовский дзюдо кураши бўйича ҳалқаро бронза медалини қўлга киритди. 95 килограммдан оғир вазндаги курашчилар баҳсида спартакиаданинг олтин медалини москвалик жаҳон чемпиони Алексей Тюрин қўлга киритди.

Мазкий армия спорт клубининг универсал спорт залида СССР халқларининг VIII ёзги Спартакиадаси программасидан жой олган бадиий гимнастика баҳслари давом этмоқда.

Тўп ва ҳалқа билан машқда ғолиб аниқланди. Литва терма командаси вакили Даля Куткайте биринчи ўринга чиқиб олди. Тошкентлик спортчи, халқаро классдаги спорт мастери Венера Зарипова иккинчи ўринни олди.

Эркин курашчилар спартакиаданинг финал турнирини давом эттиришмоқда. Ўзбекистонлик спортчи Асқар Ҳадарбеков финал учрашувларида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди. У энди 90 килограммгача оғирликда биринчи ўрин учун курашади.

САҲНАДА ШУКШИН АСАРЛАРИ

А. Н. Островский номли Тошкент Давлат театр ва рассомлик санъати институти ўқув театри Ленин мукофоти лауреати В. Шукшиннинг «Улар тонгда уйғондилар» асарини саҳналаштирди. Таржима автори ва постановкачи режиссёр Г. Муҳаммедова томонидан саҳналаштирилган бу асар инсон қалбидаги маънавий зиддиятлар, баъзи нопок кишиларнинг жамиятимиз учун зарарли кирдикорлари ҳақида ҳикоя қилади. Асардаги асосий ролларни институтнинг битирувчи курс студентлари ижро этишди. Спектаклдаги ичкиликка мукасидан кетган кишиларнинг жамият олдидаги уларнинг инсоний бурчга ғайри табиий муносабатлари биринчи институт сиртқи бўлим студентлари тўлақонли гавдалантирдилар.

М. ФАТТОҲОВ.

СУРАТДА: В. Шукшиннинг «Улар тонгда уйғондилар» асаридан саҳна.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

✦ КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. В. Андропов 19 июль куни Венгрия Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегациясига бошчилик қилаётган ВСИП Марказий Комитетининг биринчи секретари Я. Кадар билан учрашди. Уртоқларча суҳбат вақтида КПССнинг XXVI съезди ва ВСИПнинг XII съезди ўртага қўйган энг муҳим вазифаларни қандай ҳал этилаётганлиги ҳақида, экономиканинг интенсив жадаллаштириш, социалистик демократияни кенгайтириш, Узбекистон Тарих ва бошқа жамиятлари амалий чоралар тўғрисида ахборот берилди.

✦ Ўзбекистонда икки миннинг ортиқ меҳмон ёдгорлик бор. Улар авайлаб сақланмоқда ва таъмир қилинмоқда. Жумладан республикамизда 250 ёдгорликнинг ўзидан бир пайтларда тасдиқлаш ишлари олиб бориш ва улуғворлигини тиклаш ишлари давом эттирилмоқда. Таъмир ишлаширишда 19 июль куни саййин кўплаб ишлар амалга оширилмоқда. Тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш жамиятининг республика правлениесининг пленуми 19 июль куни бўлиб ўтди. Тошкентда бўлиб ўтган пленумда ҳам шу масалалар муҳокама қилинди.

МАЪРИФАТ МАСКАНИ

БУГУН

Тошкент шаҳар ўқитувчилар малакасини ошириш институтининг биносида капитал ремонт ишлари ниҳоясига етказилди. Ҳозирги пайтда бу маърифат масканининг кабинетларида таълимнинг кўргазмали воситалари жойлаштирилмоқда. Бугуннинг учун янгидан 15 минг сўмлик ўқув қуроллари сотиб олинди.

Ҳар йили бу ерда 4500 дан зиёд шаҳримиз умумтаълим мактабларининг ўқитувчилари малака оширади. Ҳудди шу ерда пойтахтимиз ўқитувчилар коллективларининг семинарлари, илмий-амалий конференциялари ўтказилади, тажрибалар ўртоқлашилади.

Институтда ўқув йилидан ҳар йили ўқитувчилар учун лекция ва докладларини тинглаш учун телевизион система тадбиқ этилади. Бу даргоҳ коллективи эришаётган ютуқлари учун Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги ва маориф ходимлари республика союзи комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланган.

Институт коллективи Тошкентнинг 2000 йиллигига ҳам катта тайёргарлик ишларини олиб бормоқда. Ўқитувчилар шаҳар тарихи билан боғлиқ бўлган тадбирларга тайёргарлик кўриш учун махсус режа ва программа тузиб чиқдилар. Янги ўқув йилидан бошлаб ўқитувчилар дастлабки кунлардаёқ шаҳар мактабларида пойтахтимизнинг 2000 йиллик юбилейи нишонлана бошланиши. Қизиқарли тадбирлар пландига Тошкент тарихини таниқли олимлар билан учрашувлар ўтказиш, шаҳар тарихига доир лекция ва суҳбатлар ўтказиш ҳам киритилган.

• Беш йиллик ва коммунист

ТАШКИЛОТЧИ ВА ТАШАББУСКОР

Маҳаллада ташкил этилган Ўзбекистон карлар жамиятининг 3-ўқув ишлаб чиқариш корхонасига ишга келганида Ҳури 18 ёшда эди. Аввал тикувчилик касбини ўрганди. Кейин мустақил ишга ўтказилди. Корхона комсомоллари уни ўзларига етакчи этиб сайлашди. Техника назорати бўлимига раҳбарлик қилди. Шу ерда КПСС аъзолигига кандидат, кейин эса аъзо бўлди. Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар Куйбишев район комитетининг тавсиясига мувофиқ корхона директорлигига кўтарилди. 1959 йилдан буён ана шу вазифада ишлаб келяпти. Шу даврда ўқув-ишлаб чиқариш корхонаси ҳаётида катта ўзгаришлар юз берди.

Корхонанинг собиқ тор ва тарқоқ хоналари ўрнига замонавий тикув, бичув ва дазмоллаш ускуналари билан жиҳозланган янги бино қуриб берилди. Куйбишев районидаги 1 ва 2-Қорасув массивида корхонанинг янги тўрт қаватли биноси, маъмурий бино, 200 ўринли ётоқхона ва таълим-тарбия аудиториялари бунёд этилди, уй-жойлар қуриб берилди. Соя-салқин хиёбонлар, гулзорлар бунёд этилди.

Корхонада ўнинчи беш йилликда 21 миллион 500 минг сўмлик тикувчилик буюмлари ишлаб чиқарилиб, давлат планини 2 миллион 700 минг сўмликка ошириб адо этилган эди. Жами маҳсулотнинг 98,8 проценти фақат биринчи сортлар билан реализация қилинди. Беш йилликда меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи эса 108,3 процент адо этилди. Коммунистлар етакчилик қилаётган корхона коллективининг ўнинчи беш йилликда республика социалистик мусобақасида эришган ютуқлари юксак баҳоланиб, икки марта Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи, диплом ва пул мукофотлари берилди. Ўнинчи беш йилликда, ўн биринчи беш йилликнинг ўтган йилларида, айниқса юбилей йилида Тошкент шаҳри ва республикадаги турдош корхоналар коллективлари ўртасидаги беллашувда ғолиблар даврасидан муносиб жой эгаллаб, Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети, халқ депутатлари шаҳар Совети ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва шаҳар комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғини, шунингдек республика карлар жамияти президиумининг, соҳа касаба союзлари комитетининг кўчма Қизил байроғи ва пул мукофотларини олишга сазовор бўлди.

Ана шу меҳнат муваффақиятларин и н г барчасида фидокорона меҳнат қилаётган коммунист Ҳури Носирхонованинг муносиб ҳиссаси бор, албатта. У Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи, Ўзбекистон ССР Социал-таъминот министрлиги, Ўзбекистон карлар жамиятининг фахрий ёрлиқ ва ташаккурномаларини олишга сазовор бўлган.

— Коллективимизда 43 коммунист бор, — дейди у. — Шундан 35 нафари хотин-қизлардир. Ўн биринчи беш йилликда икки беш йиллик планни бажариш учун курашаётган Муҳайё Саидова, Зубайра Тўхтамишева, Мария Пономарева, Зулхумор Норматова сингари коммунистлар корхонамизда етакчи куч ҳисобланишади. Бизда Тошкент шаҳар Совети ва Куйбишев район Советининг 7 депутати бор. Корхонада депутатлар Совети ишлаб турибди.

КПСС XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 йил) Пленуми, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг шу Пленумда сўзлаган нутқида илгари сурилган вазифаларни бажариш учун курашаётган коллектив бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишламоқда. Ўн биринчи беш йилликда икки беш йиллик шахсий планларини бажаришга аҳдлашган 12 мотористка ҳозир 1986 йил ҳисобига маҳсулот топширяпти.

Мария Сметанина бошқараётган 2-цехдаги 2 бригада Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини беш йиллик планларини бажариб, ёруғ юз билан кутиб олишга аҳд қилган.

Тошкентнинг 2000 йиллигини 4 йиллик планни бажариш билан кутиб олишга аҳд қилганлар сони 10 кишига етди. Шу йилнинг олти ойида 2086 минг сўмлик тикувчилик буюмлари реализация қилиниб, топшириқ (90 минг сўмга ошириб) 104,5 процент бажарилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи 106,6 процент бажарилди.

Яқинда коммунист Ҳури Носирхоновани Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими фахрий унвони берилганлиги билан самимий қутладилар. Шу кунларда ташаббускор ва ташкилотчи коммунист етакчилик қилаётган корхонада Тошкентнинг 2000 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун ўзаро мусобақа кенг тус олган. Одатдагидек унда коммунистлар етакчилик қилишяпти. Л. Абдухалилова, А. Абдураҳимова, С. Наумова ва бошқалар юбилейгача йиллик шахсий планларини бажариш учун курашишяпти.

Т. НАЖМИЙ,
«Тошкент оқшоми»нинг жамоатчи мухбири.

Коммунистик меҳнат зарбдори Мапура Йўлдошева етти йилдан бери бадиий буюмлар фабрикасида тикувчи-мотористка бўлиб ишлайди. У мунтазам равишда смена топшириқларини 150 процентга етказиб адо этмоқда.

• • •

Ўнгдаги суратда эса тепловоз ремонти заводи электраппаратлар цехининг илғор мураббий ишчиси Ю. Тарасенко бош бўлган коллектив слесарларини иш устида кўриб турибсиз.

Х. Мирзакаримов, М. Нуриддинов фотолари.

Шу куннинг мавзуида

СЕРҚУЁШ КУНЛАР, КАВСАР СУВЛАР

Сув — она-табиатнинг жонзодлар оламига бебаҳо инъоми, тенги йўқ неъматидир. Шунинг учун уни эъзозлаб: «Сув — бу, ҳаётдир», деймиз. Доно халқимизда ана шундай ҳикмат бор: «Олдингдан оққан сувнинг қадри йўқ». Дунёда энг азиз ва мўътабар неъмат сув ва ҳаво эканини биламизу, лекин гоҳида атроф-муҳит мусаффолигига, кавсар сувларимизнинг қадрига етмаймиз, кўра-била туриб ҳавонинг ифлосланишига, сувларнинг беҳуда исроф бўлишига йўл қўямиз.

Аввало шуни айтиш керакки она-табиатда ҳамма нарса, жумладан, сув ҳам маълум миқдорда тақсимланган. Уни исроф қилмай, беҳуда кетказмай, эҳтиёжга яраша ишлатиш, меъёрида сарфлаш керак. Шаҳримизнинг баъзи кўчаларида, мактабларда, боғларда, боғчаларда, баъзи корхона ва муассасаларда ер ости қувуридан келаётган тоза зилол сувлар бекордан-бекорга оқизиб қўйилади.

Баъзи кишилар уйларидаги ва уйлар олдидаги гулзор-боғчаларини кечқурун ва эрталаб водопровод суви билан суғоришади. Бундай ҳолни Чилонзор, Октябрь, Акмал Икромов, Сергели районлари территориясидаги массивларда кўриш мумкин. Ҳовлиларга, кўча ва йўлакларга баъзи кишилар водопроводдан роса кўлоплатиб сув сепишади. Натижада қанчалаб куб метр тоза ичимлик сув исроф бўлмоқда. Гулзорларга, боғчаларга ва кўчаларга ариқ сувларидан фойдаланилса, айни муддао бўлур эди.

Шаҳримизда жон бошига сув сарфиёти учун жуда катта имконият яратиб қўйилган. Тошкент жон бошига сув сарфлаш бўйича Ватанимизда энг олдинги ўринлардан бирида туради, у бу борада Москва билан тенг мавқега эгадир. Шундай экан, бу имкониятдан иложи борича оқилона ва меъёрда фойдаланиш керак.

Шу ўринда Тошкентимизнинг кумуш камарлари — Анҳор, Салор, Қорасув, Кайковус, Бўржар, Оқтепа, Қорақамиш каналлари ҳақида ҳам қисқача тўхталиб ўтишни лозим топамиз. Шаҳримизни яшилликка буркаб турган ва иқлимига мўътадиллик бағишлаётган бу канал сувларининг тозалигига баъзан эътибор берилмайди. Уларга гоҳида ахлатлар ташланади, чиқиндилар оқизилади, кераксиз нарсалар ташланади.

Кайковус анҳорининг кўпгина жойларини кўздан кечирганимизда, унга кўплаб ахлат, чиқинди ва ҳар хил кераксиз нарсалар ташланганини кўрамиз. Айниқса, Кайковус анҳорининг Қўштут, Кўкча томонлардаги қисмида сувга ҳар хил чиқиндилар ташланган. Қорақамиш, Салор анҳорларида ҳам шундай ачинарли ҳолни кўриш мумкин.

Тошкентнинг бир қанча жойларидаги кўллар, бассейнлар, чўмилиш ҳавзалари ҳам талабга жавоб бермайди. Қорақамишнинг Улуғ Ватан уруши қатнашчилари учун мўлжалланган касалхонаси ёнбошида жойлашган кўлда доимий равишда сув бўлмайди. Бу ерда Қорақамиш сувининг озгина қисми шу кўл орқали оқизиб ўтказилса, айни муддао бўлур эди. Сергелидаги табиий кўлда чўмилиш ва балиқ тутиш учун бу ерга шанба-якшанба кунлари минглаб шаҳарликлар келишади, бу ердаги истироҳат боғида салқинлаб дам олишади. Лекин кўл суви оқиб чиқиб кетадиган дамба яхши эмас, шунинг учун унинг сувини кўнгилдагидек тоза деб бўлмайди. Шунингдек, кўл бўйида дам олувчилар учун қулай шарт-шароитлар етарли эмас. Ўриндиқлар йўқ, соябонлар ўрнатилмаган, ичимлик сувлар савдоси яхши йўлга қўйилмаган.

Очиқ гап, шу саратон кунларида шаҳримизнинг баъзи массивларида, микрорайонларида болаларнинг чўмилишлари учун бассейнлар, фонтанчалар мутлақо ишламаяпти. Жумладан, Қорақамишнинг бир неча микрорайонларидан бирортасида бассейн йўқ. Борларида ҳам сув йўқ.

Саратон кунлари ҳамшаҳарларимиз яхши дам олишлари, салқин ва тоза ҳаводан баҳраманд бўлишлари учун ҳамма имкониятлар бор. Лекин бу тадбирларни амалга оширишда маҳалла комитетлари, ЖЭКлар, корхона ва муассасаларнинг маъмуриятлари, санитария-гигиена ходимлари ташаббускор бўлишлари керак. «Водоканал» тресті ва айрим уй-жой ташкилотлари коллективлари сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш, уни исроф қилмаслик, ҳамма жойда, ҳамма уйларда сувнинг бир меъёрида бўлишини таъминлашлари лозим.

Серқуёш, серсув ва иқлими дилга ором шаҳримизнинг жамоли кун сайин гўзаллашиб, 2000 йиллик тўйига камолот билан кириб келмоқда. Шундай экан, унинг ариқлари, анҳорлари, каналлари, кўллари, барча чўмилиш ҳавзалари, боғ ва боғчалари, хиёбонлари фусункор бўлиши учун ҳаммамиз жон-дилимиз билан меҳнат қилишимиз, унинг ҳуснига ҳусн, латофатига латофат қўшишимиз шарафли бурчимиздир.

Ш. СОАТОВ,
шифокор.

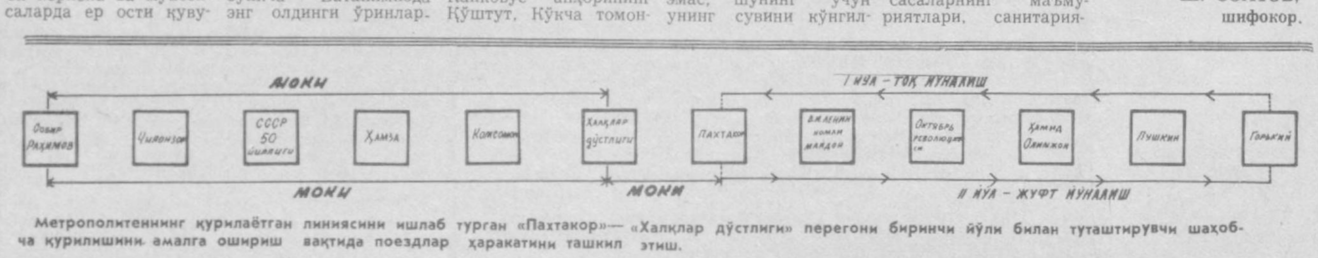

Метрополитеннинг қурилаётган линиясини ишлаб турган «Пахтакор»— «Халқлар дўстлиги» перегони биринчи йўли билан туташтирувчи шаҳобча қурилишини амалга ошириш вақтида поездлар ҳаракатини ташкил этиш.

• Ер ости магистралларида

ЯНГИ ЛИНИЯ—МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

● ТУТАШТИРУВЧИ ШАҲОБЧА ҚУРИЛМОҚДА

Республикамиз меҳнаткашлари 1984 йилнинг октябрь ойида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг ташкил этилган кунининг 60 йиллигини қизғин нишонлайдилар. Мазкур юбилейни муносиб кутиб олиш учун ҳаракат қилаётган тошкентлик метросозлар, фойдаланувчилар, лойиҳачилар ва ёрдамчи-пудратчи ташкилотлар ҳамкорликда оширилган мажбурият қабул қилдилар. Улар метрополитеннинг иккинчи линияси биринчи навбатини — узунлиги 5,5 километр бўлган, «Навоий» станциясидан «Тошкент» станциясигача бўлган масофани ишга туширишга аҳд қилдилар.

Ҳозирги кунда бешта станцияда ва ишга тушириладиган станцияларнинг тоннелларида қурилиш-монтаж ва пардоз ишлари кенг фронт бўйлаб олиб бориляпти. Мазкур участканинг умумий иншоот комплекси лойиҳасида махсус туташтирувчи шаҳобчани қуриш мўлжалланган. Бу шаҳобча ишлаб турган ва қурилаётган линияларни бир-бири билан туташтиради. Шуни айтиш керакки, ишлаб турган линия шароитида бундай туташтириш метросозликда биринчи марта амалга оширилаяпти. Шунинг учун ҳам у мураккаб инженерлик-техник ишлар билан боғлиқдир. Бу вазифани ҳал этиш учун лойиҳачилар, метросозлар, фойдаланувчилар вазиятни изчиллик билан ўрганганликларидан сўнг бир неча вариантларни ишлаб чиқдилар. Булар ишларнинг хавфсизлигини таъминлайди, қурилиш муддатини 15 ойга қисқартиради. Бироқ шу билан бирга поездлар ҳаракатини ташкил этишда бир қатор қийинчиликлар туғилади ва метрополитен

● МЕТРОПОЛИТЕННИНГ ИШ РЕЖИМИДАГИ ЎЗГАРИШ

иш режимини вақтинча ўзгартириш заруратини тақозо этади. Шунинг учун ҳам ишлаб турган йўллардан бири — «Пахтакор» — «Халқлар дўстлиги» станциялари оралиғидаги ҳаракат 20 кун муддатга тўхтатилади, (1 августдан — 20 августгача).

«Максим Горький» — «Пахтакор» станциялари оралиғидаги участкада метрополитеннинг ишлаб турган иш режими сақлаб қолинади. «Пахтакор» — «Халқлар дўстлиги» станциялари оралиғида эса бир йўл бўйлаб ҳар икки томонга 6 минут интервал билан «мокили» ҳаракат ташкил этилади.

«Собир Раҳимов» — «Халқлар дўстлиги» участкасида ҳам электр поездлар ҳаракати ҳар икки йўл бўйича икки йўналишга ўн-ўн икки минут интервал билан «мокили» усулда йўлга қўйилади. Буларнинг ҳаммаси Максим Горький ва Собир Раҳимов станциялари оралиғидаги ҳаракат вақтини бирмунча вақтга кўпайтиради, йўловчилар учун маълум даражада қийинчилик туғдиради. Ана шу муносабат билан барча турдаги шаҳар пассажир транспорти ишини мувофиқлаштириш бошқармаси, пассажир автомобиль транспорти ишлаб чиқариш Бош бошқармаси ва метрополитен билан биргаликда қўшимча автобус маршрутларини белгилаб чиқдилар. 95 ва 96-номерли автобуслар Халқлар дўстлиги проспекти бўйича метрополитен трассалари бўйлаб Собир Раҳимов — «Пахтакор» ва «Чилонзор» — «Октябрь революцияси» станциялари оралиғида ҳаракат қила бошлайди. Фарҳод, Муқимий, Волгоград кўчалари бўйлаб, шунингдек «Чилонзор», СССР 50 йиллиги, Ҳамза станцияларини кесиб ўтадиган трассалар бўйлаб ҳаракат қилувчи трамвай ва троллейбусларнинг сони кўпайтирилади. Метрополитеннинг ишидаги бундай вақтинчалик қийинчилик қурилиш ишларини тезлаштириш зарурати ва метрополитеннинг иккинчи линияси ишга тушириладиган станцияларини муддатидан илгари фойдаланишга топшириш муносабати билан тақозо этилади.

Шимолий-Ғарбий Вьетнам ёки Тэйбак республиканинг диққатга сазовор ва ҳали етарлича тадқиқ қилинмаган райони ҳисобланади. Бу ерда кофе, чой етиштириш учун жуда яхши иқлим шароити мавжуд. Агросаноат хўжаликларини бунёд этишга катта аҳамият беriляпти.

СУРАТДА: Моктяу агросаноат комплексининг директори, собиқ жанговар командир Нгуен Тай Ань ва совет мутахассислари группасининг бошлиғи Шалва Мунжишвили чой плантациясида.

А. Минеев фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРИЛДИ

ДЕҲЛИ. Шу йилнинг 17 мартида Ҳиндистоннинг «СЛВ—3» ракетаси воситасида учирилган «Рохини—Д—2» йўлдошининг ер атрофи орбитасидаги ишлари программаси муваффақият билан бажарилди. Космик тадқиқотлар маркази директори профессор У. Р. Раонинг айтишича, йўлдош ўз олдига қўйилган вазифаларни жуда яхши бажарган. Унинг аппаратлари нормал ишлаб турибди. «Рохини—Д—2» га ўрнатилган махсус фотокамера ёрдамида ер юзининг кўпдан-кўп ғоят сифатли суратлари олинди. Бу суратлар Ҳиндистон геологлари, метеорологлари, мелиораторлари ва бошқа мутахассислари учун ғоят муҳимдир.

Ҳиндистон матбуоти Ҳиндистон космик фани ва техникасини ривожлантиришда Совет Иттифоқи билан ҳамкорлик муҳим роль ўйнаётганлигини таъкидламоқда. СССРнинг ёрдами билан Ҳиндистоннинг тўнғич «Ариабата» йўлдоши ҳамда «Бмхаскара» туркумидан икки йўлдоши тайёрланди ва учирилди. Ҳиндистонлик мутахассислар совет ҳамкасблари билан биргаликда ишлаган йилларда орттирган тажриба улар ҳозир мураккаб космик аппаратларни ишлаб чиқишларига имкон бермоқда. Космосни тадқиқ этиш миллий программасида яқин йиллар ичидаёқ вазни 150 килограмм ва ундан ортиқ келадиган йўлдошлар орбитага чиқарилишини таъминлаш кўзда тутилган.

ЗАРБДОР ВАХТА

ХАНОЙ. Вьетнамдаги энг йирик Фалай иссиқлик электростанцияси қурувчиларининг интернационал коллективи шу кунларда зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Улар шонли воқеа — СССР билан ВСР ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома имзоланган куннинг 5 йиллиги шарафига зарбдор вахтада ишлай бошладилар.

Ханой яқинида Совет Иттифоқининг ёрдами ва техникавий кўмаги билан қурилаётган Фалай иссиқлик электростанцияси Совет—Вьетнам ҳамкорлигининг энг йирик объектларидандир. Ҳозирги вақтда қурилишнинг ғоят масъулиятли палласи бошланди: 110 минг киловатт қувватли биринчи энергоблокни қуриш ва ишга тушириш соҳасидаги ишлар ниҳоясига етай деб қолди. Қурилиш раҳбарлари, инженерлар ва ишчиларнинг фикрича, бу ерда яхши анъана бўлиб қолган социалистик мусобақа интернационал коллективнинг ўз олдида турган масъулиятли вазифаларни муваффақиятли ҳал этиб, меҳнат унумдорлигини оширишига ёрдам беради.

Совет — Вьетнам ҳамкорлиги бошқа объектларининг қурувчилари, Вьетнамда СССРнинг ёрдами билан барпо этилаётган корхоналарнинг меҳнаткашлари ҳам байрам олди вахтасида жонбозлик кўрсатмоқдалар. Дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Совет — Вьетнам шартномасининг беш йиллигини кутиб олиш учун мусобақани кенг авж олдириш тўғрисидаги даъват ҳамма жойда қўллаб-қувватланди. Мусобақани ташкил этиш ва ўтказиш масалалари партия, комсомол ва касаба союз ташкилотларининг диққат марказида турибди. Бу даъват Вьетнамдаги марказий ва маҳаллий матбуот саҳифаларида ўзининг кенг ифодасини топмоқда. Вьетнам коммунистик партияси Марказий Комитетининг органи — «Нян зан» газетаси таъкидлаб ўтганидек, меҳнат вахтасида актив қатнашиш — ҳар бир ишчи ва ҳар бир инженернинг шарафли ишидир.

ЯНГИ КАСАЛХОНА ОЧИЛДИ

ПНОМПЕНЬ. Кампучия шарқидаги Свайриенг шаҳрида очилган янги касалхона беморларни қабул қила бошлади. Замонавий медицина асбоб-ускуналар билан жиҳозланган бу касалхона вилоят марказининг аҳолисига, шунингдк вилоят қишлоқ хўжалик кооперативлари аъзоларига хизмат қилади.

Шу касалхона очилиши билан бу вилоятда аҳолига медицина хизмати кўрсатиш системасини яратиш жараёни ниҳоясига етди. Система қишлоқ жойларда очилган чоғроқ медицина пунктлари ва стационарларни ҳам ўз ичига олади. Республиканинг бошқа вилоятларида ҳам аҳолига медицина хизмати кўрсатувчи шундай системалар барпо этилмоқда.

Халқ соғлиқни сақлаш системасини янада ривожлантириш Кампучия революцияси ҳозирги босқичининг энг муҳим вазифаларидан биридир, деб ёзади «Кампучия» газетаси ўзининг редакцион мақоласида. Халқ ҳокимияти йилларида соғлиқни сақлашни ривожлантиришда муҳим-муҳим муваффақиятларга эришилди. Масалан Пномпенда саккизта катта медицина муассасаси, врачларнинг катта группаси ишлаб турибди.

Совет Иттифоқи Вьетнам, бошқа қардош социалистик давлатларнинг ёрдами мамлакат халқи соғлиғини сақлаш ишларини тиклаш ва ривожлантиришда жуда катта аҳамиятга эга бўлмоқда. СССРнинг ёрдами билан Пномпенда Кампучия—Совет дўстлиги госпитали базасида Жануби-Шарқий Осиёдаги энг катта медицина марказларидан бири бунёд этилмоқда.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ—МУҲИМ ШЕРИК

БОНН. ГФР хўжалик министри О. Ламбсдорф СССРга қиладиган визити муносабати билан «Бильд амзонтаг» газетаси мухбири билан суҳбатда мен Москвада бўладиган суҳбатлар ва музокаралардан мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорлик интенсивланишини кутмоқдаман, деди. ГФР билан СССР ўртасидаги савдо-иқтисодий ҳамкорлик умуман ижобий ривожланмоқда, деб таъкидлади министр. Совет Иттифоқи биз учун, айниқса жуда катта лойиҳаларни рўёбга чиқаришга муҳим ва ажойиб шерикдир. Совет буюртмаларини бажариш меҳнаткашларимизни иш билан таъминлашга ёрдам бермоқда, деди министр.

«Совет вакиллари билан суҳбатларда мен Бонн Совет Иттифоқи билан савдо алоқаларини кенгайтиришдан манфаатдор эканлигини таъкидлаб ўтмоқчиман», — деди О. Ламбсдорф.

Шарқ билан Ғарб ўртасидаги ўзаро манфаатли савдо-иқтисодий муносабатларнинг ривожига тўсқинлик қилиш мақсадида Ғарбий Европанинг савдо-саноат доираларига тазйиқ ўтказаётган АҚШнинг ҳукмрон доиралари «газқувур» битимига путур етказишга уринишган эди. О. Ламбсдорф ана шу битим ҳақида гапириб, бундай деди: «Америкаликларга ўз позицияларини ўзгартиришга тўғри келди. Мен АҚШ бундан тегишли хулоса чиқаради, деб умид қиламан».

ЯПОНИЯДАН ҚИЛИНГАН ТАЛАБЛАР

ТОКИО. ГФР нинг бу ерга келган хўжалик министри О. Ламбсдоф Ғарбий Европа мамлакатларига нисбатан экспорт тазйиқини чеклашни талаб қилди. У Япония раҳбарлари билан олиб борган музокараларида Япония билан савдо-сотиқда Ғарбий Германиянинг камомати ўсаётганлигидан ташвишланганли г и н и билдирди. Бу камомат ўтган йили 7,5 миллиард маркадан иборат бўлди. Ламбсдоф Токио ГФРдан мол келтиришни кенгайтириш ва Япония товарларини, шу жумладан автомобиллар ва мотоциклларни юборишни камайтириш учун шошилинч чоралар кўриши зарурлигини таъкидлади. Маҳаллий матбуотнинг маълумотларига кўра, Япония концернлари ГФРда автомобиль бозорининг 10 процентдан кўпини ва мотоциклар бозорининг 87 процентини эгаллаб олганлар.

Шу кунларда Япония пойтахтида бўлаётган бошқа савдо иқтисодий музокараларда ҳам мана шундай кескин ихтилофлар ва бир-бирини айблашлар давом этмоқда. Чунончи, Британия саноат конфедерациясининг президенти К. Фрейзер Япония иқтисодий ташкилотлар федерациясининг раҳбарлари билан учрашувда «ўнлар» мамлакатларидан келтириладиган товарлар учун Японияда бозор очилишини талаб қилди. Буни Ғарбий Европа ҳамжамиятидаги бозорларга Япония моллари сотилишини сақлаб қолиш учун шарт қилиб қўйди. Европа Иқтисодий Ҳамжамият ҳозирги вақтда Япония билан савдо-сотиқда 14 миллиард доллардан иборат камоматга эга. Иқтисодий ташкилотлар федерациясининг президенти И. Инаяма Чикагода америкалик бизнесменларнинг кенгашида айтилганидан бир кун ўтгандан кейин худди шундай даъвони эшитганлиги диққатга сазовордир.

Меҳнат биржасида ишсизларнинг узун навбатда туриши (суратда) бугунги кунда Америка Қўшма Штатлари кўпгина шаҳарларига хос типик манзара бўлиб қолган. Улар орасида кўп йиллик меҳнат стажига эга бўлган тажрибали ходимлар ҳам оз эмас.

ТАСС фотохроникаси.

ТОШКЕНТ ТАРОНАСИ КОНКУРС

Расул РАҲМОНОВ

УЧ ТАҚДИР

СССР Ёзувчилар союзи ҳамда Журналистлар союзининг аъзоси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими Расул Раҳмонов «Қалб қўшиғи», «Бири бирига устоз», «Партизан Казбек», «Нурли манзиллар» каби очерк ва воқеий қиссалар тўпламлари, қатор радиопьеса, радиодрамалар муаллифидир. Унинг очерклари, таржималари «Шарқ юлдузи», «Звезда Востока» журналларида, марказий ва республика газеталарида мунтазам босилиб келади. Бугун биз унинг «Тошкент таронаси» конкурсига йўллаган очерклар туркумини газетхонлар эътиборига ҳавола этмоқдамиз. Муаллиф бу очеркларида мураккаб ҳаёт йўлини босиб ўтган уч ҳамшаҳримиз, уларнинг уч тақдири ҳақида ҳикоя қилади.

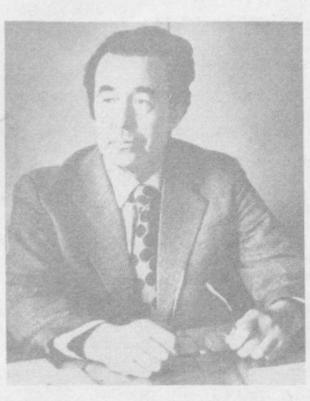

ЎЗБЕК ХАЛҚИНИНГ ЎҒИЛ-ҚИЗЛАРИ ТАҚДИР ТАҚОЗОСИ БИЛАН ҚАЕРДА ЯШАМАСИНЛАР СОВЕТ ВАТАНИНИНГ СОДИҚ ФАРЗАНДИ СИФАТИДА УНИНГ ШОН-ШАРАФИ, МУВАФФАҚИЯТИ, ПОРЛОҚ ИСТИҚБОЛИ УЧУН ФИДОЙИДИРЛАР.

I. ФАРЗАНД

—1—

... Қора денгиз шовуллайди, қалб у билан баробар мавжланади. Оромбахш денгиз суви қаршисида қорли тоғлар, чалқарлар билан ёнма-ён бургутлар парвоз қилади, ҳамиша кўм-кўк сарвлар сафида чинор, мажнунтол, қайрағочлар, майин сочларини кўз-кўз қилиб турган шамшодлар ҳузурида ширин-шарбат узум, олма, нок, анжирлар... Табиат бутун бойликларини йиғиб, худди Сочига кўргазмага қўйгандек.

— Ҳар қанча гўзал, ардоқли бўлмасин, киши барибир туғилган ерини қўмсайди, —деди суҳбатдошим. Мақсуд ака Маъруфов, — Ўзбекистонни соғинаман. Тошкентдан чиқиб кетганимга ўттиз йилдан ошди. Шундан йигирмадан ортиғи Сочида ўтяпти, —суҳбатга чорлаб, сўзида давом этди ҳамроҳим.

Мен Тошкентдан чиқишда у кишининг ҳаёти билан бироз танишгандим. Улуғ Ватан уруши

—2—

кўпчилик қатори унинг ҳам ҳаёт тарзини ўзгартирган. Тошкент Давлат медицина институтини тамомлаб, заргарлик, деҳқончилик, косибчилик қилиб, ҳалол пешона тери билан катта оилани тебратиб келаётган отасига кўмаклашмоқчи эди. Ота-боболари қурган, лой томли, чаккадан чириган уйларни қайта тиклаб, кўз тагига олиб юрган ҳамкурсига уйланишни ният қилиб қўйганди. Шаҳарнинг чеккаси ҳисобланган, бир учи колхоз ерларига тақалган Соғбонда олий маълумотли биринчи шифокор етишмоқда эди. Ўқиш уринишлари комсомол фаоллиги, маҳалладаги санитария маорифи ишлари, беморларга ёрдам кўрсатиш билан уланиб кетарди. Ҳар бир ишни чин кўнгилдан, кўпчилик манфаатини кўзлаб қилганиданми сира чарчамасди. Юртга хизмат қилиш отадан мерос. Маъруф ота ҳам «Октябрь 40 йиллиги» маҳалласининг жамоатчи оқсоқолларидан эди.

Мақсуд Тошкент Давлат медицина институтининг тўртинчи курсидан кўнгилли бўлиб жангга кетди.

— Бир сабаб билан Ўзбекистонни ёдламаган куним йўқ,— деди шифокор. —Айниқса, кейинги йилларда тез-тез эслайман. Сабаби, Сочида «Ўзбекистон» санаторийси қурилди. Ўн тўрт қаватли, замонавий, зўр бино.

Фарзандлик ҳурмати, Мақсуд ака, қурилишни жамоатчилик асосида оталиққа олиб, ишлади. Кунора, ишдан бўш вақтини топиб, қурилиш

—3—

қандай кетяпти, сифати, суръати қалай, қизиқиб, зарурида Тошкент билан гаплашиб, ечилмаган гаплар бўлса, ҳал этиб турди, етишмаган нарсаларнинг келтирилишига ёрдам берди.

— Шундай денгизнинг бўйида, «Салют» санаторийсининг ёнида. У санаторий, унда дам олаётган кишилар киндик қони тўкилган шаҳрини эсга солиб туришини айтди-ю, унинг қурилишидаги иштироки ҳақида индамади. Гапни бошқа ёққа бурди.

— Иссиқ жон, иситмасиз бўлмайди, деганларидик, ётиб қолгудек бўлсам, жигарларим, дўстларим ҳар қачонгидан кўпроқ кўз ўнгимдан ўтади. —У кўнглидан ниманидир ўтказди-да, тин олмай улаб кетди. —Йўқ, йўқ, меҳрибонликни, яхши сўз, парваришни қўмсаб эмас. Булар бу ерда ҳам зиёда. Хотиним Клавдия Николаевна жуда эътиборли, меҳрибон аёл, у ҳам шифокор. Икки ўғлим бор— каттаси Мирсолиҳ, укаси Мирвоҳид. Ота-отажон деб ер-кўкка ишонишмайди.

У бир зум тўхтаб, осмонга туташиб кетган денгиз ортига тикилиб, ўзи билан ўзи гаплашаётгандек, секин деди:

—Қаерда бўлсак ҳам, омон бўлайлик...

Урушнинг оғир, машаққатли кунлари ортда қолди. Уйга жавоб кутиб турган Мақсуд Маъруфовни бир куни госпиталь бошлиғи чақирди.

—Гап бундай,—деди у деразадан кўчага қараб, —сўзни нимадан бошламай, охири мақсадга кўчар эканман, шунинг учун очиғини айтиб қўяқолай. Менга қолса, жавоб берсам, дейман. Нега-

—4—

ки, ўзим ҳам имкони бўлса, қанотсиз учишга тайёрман. Тўғри, бошқа шифокорлар ҳам оз эмас, уч-тўрт киши бўлиб, ҳаммани бир-бир тарозига қўйиб чиқдик. Биз лойиқ кўрмаганларнинг ичида жон-жон деб қолишга кўнадиганлари ҳам бор... Қисқаси ҳарбий врачликни давом эттиришингизни сўрайман. Йўқ, десангиз, ҳаққингиз бор, урушда бошқалардан кам хизмат қилмагансиз, ҳам тиғ, дори-дармон билан, ҳам қурол билан жон олиб, жон бергансиз.

— Бир ўйлаб кўрсам, —деди мулоҳазали йигит. Пала-партиш иш тутмасликка, бирон кишининг дилини оғритмасликка, етти ўлчаб бир кесишга ўрганиб қолган бошлиқ шу орада уйга — Тошкентга бориб келишимни ҳам маслаҳат берди...

Сочига келган меҳмонлар албатта 1921 йилда очилган биринчи совет санаторийси — «Кавказ ревераси» билан ҳам танишадилар. Унинг Қизил бурчагида «Агитпункт мудири М. Маъруфов» деб ёзиб қўйилган. Биз у киши билан учрашмоқчи бўлдик. Аммо топиб бўлмади. «Шаҳримизда у кишининг ишқибози кўп,— деб тушунтирди ҳамкасбларидан бири,— «Белоруссия» санаторийсига Улуғ Ватан уруши инвалидларини кўриб, маслаҳат бергани кетганлар!» «Мақсуд Маъруфович — қомус! деб қўшиб қўйди ёнида турган ҳамшира. Бу гапнинг маъносини билишни ўзимга вазифа қилиб қўйдим-да, «Белоруссия» санаторийсига йўл олдим. «Ҳозир кетдилар. Биз Мақсуд Маъруфовичнинг Улуғ Ватан

—5—

урушидаги жарроҳлик тажрибаларидан фойдаланиб турамиз. Ўша оғир жангларда жароҳатланган, баданларида ўқ, мина парчаси қолган кишилар келиб туришади. Кўпинча, нима қилишни билмай қоламиз. Мақсуд Маъруфович бу дардларнинг кўпини ўзи бошидан кечирган, мингдан ортиғини жарроҳлик тиғи билан тузатган эмасми, дарҳол аниқ айтиб беради...»

— Қаерга кетганларини билмайсизми! — сўрадим.

— Шаҳар шифохонасига! Операцияни оғриқсиз ўтказиш бўйича суҳбатлари бор экан! Тиниб-тинчимайдиган одам. Москвага бориб, бу соҳани ҳам ўзлаштириб келган.

Ҳалиги ҳамширанинг гапини эсладим. Қомус деганича бор эканда. Жарроҳ бўлса, санаторий-даволаш соҳасини билса, онкология билан шуғулланса, анестезиологияни ўрганипти, маслаҳатчи... Интилиш, изланиш, ўқиш-ўрганиш, синчковлик, Улуғ Ватан уруши ундан кейинги йилларда ҳам уни танитганки, бошлиқ Мақсуд Маъруфовга хизматни давом эттиришни таклиф этган...

Уйига келган жарроҳ энг аввал ота-онасининг қабрини зиёрат қилгани борди. Биринчи муҳаббати уй-жойли бўлиб кетибди. Укаси Матлуб Совет Армияси сафида. Акалари Маъдали, Усмонларнинг гарданида оила, уй-рўзғор, урушдан кейинги оғир йиллар ташвиши. Оиланинг кенжаси Ҳайдар Маъди ака қўлида тўнғич фарзанддек

—6—

арзанда. Ҳайдар Мақсуд аканинг ёнидан бир қарич ҳам нари кетмай юрди.

— Бош устига,— дейишди жигарлари,— бемалол келавер, хоҳлаган уйинг сеники.

Қисмига қайтган шифокор, уйга кетишини айтди.

— Яхши,—деди бошлиқ. Сизга жавоб берамиз. Фақат илтимос, ўрнингизга одам топгунимизча ишлаб турсангиз.

Қаерга ҳам, кимнинг ёнига ҳам ошиқсин, рози бўлди.

Иш жуда кўп. Уруш вақтида ҳамма санаторий, қатор жамоат бинолари шифохонага айлантирилган эмасми, улардаги ярадорларни даволаб, уйларига жўнатиш керак эди. Уларнинг ғалабадан кулган кўзларида соғинч ёшлари жилоланарди. Мақсуд ака уларга қараб, ота йўлига интизор жажжи ўғил-қизларни, тақ этса эшикка қараб ўтирган нуроний ота-оналарни, ҳижрон ўтида ёнган ёрларни кўрарди.

Эркак қўлини кутаётган сонсиз-саноқсиз ишларни кўз ўнгига келтирарди. Дийдор онларини яқинлаштиришни ўйлаб, кунни-тунга улаб, жарроҳлик хонасидан чиқмасди. Шу орада йиллар ўтди. Сочи шаҳар поликлиникасидаги ҳамшира Мақсуд аканинг оғирини енгил қилиб, ёрдам берарди. Ўртадаги меҳр муҳаббатга айланди. Бирга турмуш қуришди. Муҳаббат риштасини мустаҳкамлаб фарзандлар туғилди.

— 7 —

Ҳарбий шифохоналар яна санаторийларга айланди. Уруш яралари битди.

Ҳозир Мақсуд аканинг ажинли юзларида йиллар таъсири сезилса ҳам, юракдан танлаган касби— шифокорликка бўлган муҳаббати, ҳали ҳам қайноқ, ёшлигидагидек.

Тошкентлик Мақсуд Маъруфович ўз республикасининг шарафини юқори тутиб келяпти, —деди РСФСРда хизмат кўрсатган врач Любовь Ивановна Кузнецова, — қаерда бўлмасин, нима ишга қўл урмасин— ишда, жамоат топшириғида, оилада у ҳаммамизга намуна.

Унинг беморлари биринчи учрашувдаёқ дўст бўлиб қолишади.

Қандай қилиб! Беморнинг ишончини қозониш керак, Мақсуд ака биринчи суҳбатдаёқ билими, тажрибаси, муомаласи билан унинг қалбига кириб, ўзига ром қилиб қўяди. Эндиликда устоз шифокорлар— Анатолий Мацелович Вишинский, Цомая, Евгений Сидорович Довбенко сингари шогирдлари Сочи шифохоналарида олдинги мутахассислардан ҳисобланишади.

Суҳбат сўнггида сўрадим:

— Тошкентга қайтишингиз нима бўлди!

У дарров жавоб бермади. Ой нурига чўмган соҳил, ойнадек ялтираётган денгиз сатҳини томоша қилиб, бироз жим бордик..

— 8 —

— Шифокорнинг нияти, мақсади, ҳунари битта нарсага қаратилган, биласиз, одамларни даволашга. Яқинда жигарларим ёнига бориб келдим. Зилзиладан кейин, яна ҳам яшариб кетган Тошкентни роса айландим. Қўша-қўша янги қурилган шифохоналарга кирдим. Мен билан келинойингиз, фарзандларимиз ҳам боришган эди. Ўзбекистон уларга ҳам ёқди. Мен, ўзбек фарзандиман. Қаерда бўлмай, қаерда яшамай ўзбек бўлиб қоламан. Давримиз бизни инсонийлигимиз, меҳнатимиз туфайли ардоқлайди, авайлайди. Шундай эмасми. Ҳа, мен Совет Ватанининг фарзандиман. Бу фикр рус қизи—келинойингиз юрагидаги гаплар ҳам. Борсак, бориб ҳам қоламиз. Лекин, мана ҳозир ёшлар БАМга, Тюменга, бошқа жойларга, керак экан, кетишяпти...

У ўйлаб туриб қўшиб қўйди:

— Кишиларга хизмат қиляпман, уларга ҳалол меҳнатим билан қувонч бағишлаяпман. Шундан хурсандман. Сизнинг фикрингиз,— деди у менга мурожаат қилиб,—бу ёруғ жаҳонда инсонга нима керак!— Жавобимни кутмай давом этди. — Қаерда бўлмасин, кшиларни севиб, уларнинг меҳрини, ҳурматини қозониш. Айтиш осонку-я, аммо бунга эришиш нақадар машаққатли...

Биз ўзбек фарзандининг Россия заминида ана шундай меҳр-муҳабатга эришганига қаноат ҳосил қилдик.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

Ҳушёрлик ва интизомлилик инсоннинг камолатга етишига, ҳаёт лаззатини ва умр қадрини билишга, фаровон яшашга заминдир. Ичкиликбозликни эса умр заволи, ширин ҳаёт оғуси, оилани барбод этувчи, гўдакларнинг кўз ёшини оқизувчи касофат деб биламиз. Ҳа, фикр равшанлиги, ҳушёрлик ва интизом — шарофат, алкоголь эса офат ва касофатдир. Қуйидаги материалларда ичкиликбозликнинг хунук оқибатлари ҳақида ҳикоя қилинади.

Шифокор қабулида

УМР ЗАВОЛИ

Кайковус ибн Вушмагир ичкиликбозлик ҳақида гапириб шундай дейди: «Шаробхўрларнинг ҳосили икки нарса: ё беморлик, ё девоналик». Дарҳақиқат алкоголь— заҳар, у ичувчиларнинг ҳаммасига бирдан таъсир қилмаса-да, суиистеъмол қилиш оқибатида хаста бўлиб қоладилар, ҳатто девона, «оқ алаҳлаш» деган оғир касалликка дучор бўладилар.

Алкоголизм деганда спиртли ичимликларга ўрганиб қолиш шу туфайли киши организмида турли аъзолар (жигар, ўпка, буйракнинг) ҳамда нерв системаси фаолиятининг бузилиши тушунилади. Одатда оз-оздан ичиб юрган одам: «Мен меъёрни билиб ичаман. Ҳеч нарса қилмайди», деб ўйлайди. Сурункали ичиш натижасида ичкилик миқдори ортиб боради, чунки ўрганиш натижасида ичувчининг организмига аввалги миқдор етарли бўлмай қолади. Шундан кейин хуморлик бошланади. Ана энди бемор навбатдаги миқдор ичкиликни ичмаса руҳий фаолияти бузилади, тажанглашади, боши оғрийди, қўли қалтирайди ва ўз вазифасини бажаролмайди. Агар бемор шу миқдор ичкиликни ичса бу ҳолат тезда ўтиб кетади, буни одамлар «бош оғриғига ичиш» деб ўзларини алдашади.

Баъзи кишилар сурункали бўлмаса-да бот-бот ичиб туришади. Булар алкоголик ҳисобланишмайди. Лекин булар хуморга тез берилиб кетишлари ва осонгина ароқхўр — ичкиликбоз бўлиб қолишлари мумкин. Шунинг учун бундай ичувчиларни ҳам ароқхўрлар қаторига қўшиб қўяверса бўлади.

Хўш, баъзи кишилар нима сабабдан ичкиликбозлик тузоғига тушиб қоладилар? Бунга нима мажбур қилади?

Биринчидан алкоголь кайфу-сафо берадиган модда, ундан бир-икки марта татиган одамда яна ичиш истаги қўзғалади, бундай кишилар ичкиликка ружу қўя бошлагач, «ҳеч гап эмас, хоҳлаган пайтимда ташлаб юбораман» деб ўйлашади. Бу хато фикр, ўрганиб қолиш ҳеч гап эмас. Яна шуни айтиш керакки, ёшлар ва аёллар организми кучсиз бўлгани учун ичкиликка тез кўникиб қолишади.

Иккинчидан, алкоголга берилишда оила асосий сабабчи бўлади. Агар ота-она ичувчи бўлса улардан жисмонан заиф ёки ногирон болалар туғилади. Ана шундай болалар кейинроқ ичкиликка ружу қилиб кетишлари ҳам мумкин. Ниҳоят, ароқхўр отадан алкоголизмга наслий берилувчанлик ҳолати ҳам бўлади (аммо ароқхўрлик бевосита наслдан-наслга ўтмайди, ҳаётда кузатганимизда баъзи ароқхўр одамларнинг фарзандлари алкоголни мутлақо оғизга олмаганларини биламиз).

Учинчидан, ичкиликбозликни атроф-муҳит, жамиятда содир бўладиган турли хил урф-одатлар ҳам сабаб бўлади. Очиқ гап, сабаб-бесабаб (шодлик учун, қайғуни тарқатиш учун, дам олиш учун) ичишлардан ташқари, янги чақалоқ учун, туғилган кун учун, байрам учун, биринчи ойлик учун, муваффақият ва мукофот учун ичишлар кўп, бунинг устига никоҳ тўйларида ичкиликлар чалчиқ қилиб ташланади-ки, буларнинг ҳаммаси ёши катталарни ҳам, ёш-ялангларни ҳам ичкиликбозлик гирдобига бошлайди. Ҳар бир нарса меъёрда ва маълум бир чегарада бўлиши керак.

Алкоголизм орқасида келиб чиқадиган рак, буйрак, жигар, ўпка ва бошқа оғир хасталиклар ҳақида кўп ва атрофлича тушунтириш ишлари олиб борилпяти, буни ҳамма яхши билади. Олим А. Г. Нелюбин «Ароқхўр ҳеч қачон ўз соғломлигидан роҳатланолмайди ва ҳеч қачон кексалик даврига етиб боролмайди», деганда мутлақо ҳақ эди.

А. П. Чехов эса: «Ароқ оқ бўлгани билан бурунни қизартиради ва обрўни қорайтиради» деб жуда доно гап айтган.

Спиртли ичимликлар ичишни болаларга ва аёлларга асло йўл қўймаслик керак. Аёллар меҳмондорчиликда ва болаларнинг туғилган кунларида алкоголик ичимликларни эрмак воситаси эмас, даҳшат воситаси деб билиши керак. Ичимликбоз, маиший бузуқ кишиларга маҳалла-кўй, катта-кичик, кенг жамоатчилик кескин, қатъий кураш олиб боришлари жуда зарур.

Болалар ва ўсмирлар ўртасида спиртли ичкиликларга, унинг хунук ва даҳшатли оқибатларига нафрат уйғотиш айни муддао бўлади. Турли зиёфатлар, шинам ўтиришлар ва улфатлар давраси алкоголсиз, ширин-шарбат ичимликлар, қимизлар, шарбатлар билан ўтказилса, нақадар яхши бўлади. Ҳушёр одам дунё воқеаларини, ҳаёт гаштини, турмуш лаззатини ва бола-чақа роҳатини билади ва умрига умр қўшилади. Ҳушёрлик ҳақида америкалик олим ва давлат арбоби Б. Франклин шундай деган экан: «Ҳушёрлик ўчоққа— ўтин, қозонга — гўшт, дастурхонга — нон, давлатга — бойлик, чўнтакка —пул; танага — куч, баданга —кийим, бошга— ақл ва оилага хотиржамлик беради».

Ж. ҒУЛОМОВ,
М. ХАЛИЛОВ,
Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент Давлат медицина институти психиатрия кафедрасининг ассистентлари.

Донолар бисотидан

ДОНИШМАНД ЎГИТИ

● Май косаси ичида жилваланиб турган қуёш алдамчи қуёшдир. У сенинг оғзингга ботишидан эҳтиёт бўл!

● Май дўстларни койиш, улар билан жанжаллашиш, ҳамсуҳбатларга озор бериш ва яқин кишилардан жудолашишга сабаб бўлади.

● Сен ичкиликни сира ичма: у ақлдан, тўғри тафаккур қилишдан адаштиради, озгина хурсандлик, кайф-сафо бериши билан бирга, узоқ муддат қайғу ва бахтсизларга гирифтор қилади.

● Майхўр ҳаёт қадрини билганда эди, майни дўстларига эмас, душманларига ичирган бўларди.

● Ичкилик ҳар бир балонинг эшиги, сен ўша эшикка бош суқишдан эҳтиёт бўл.

● Ичкилик ичиб, ақлини бир нафас йўқотган киши оғир мусибатга учраб ўлганлар қаторида бўлади.

● Ақл-идрокда денгизга қиёс қилишга арзийдиган кишининг бир коса майга ўзини ғарқ қилиши айб ва беҳаёликдир.

Абу Ало ал МААРРИЙ.

Биласизми?

«ОҚ АЛАҲЛАШ» НИМА?

Одатда алкоголь жигарга кўпроқ таъсир қилади. Лекин унинг бундай таъсири мияда узоқроқ сақланиши натижасида одам ичкиликни сурункасига ичса бош мия фаолияти бузилади. Оқибатда ичкиликбоз кишида «оқ алаҳлаш» ҳолати пайдо бўлади.

Бу оғир хасталик хроник алкоголизмда жуда кенг тарқалган: гавда титраши, уйқусизлик, сохта сезгилар кузатилади. Бемор ўзи турган жойни аниқлай олмайди. Микроблар қўзғатадиган касалликлар, кўкрак қафасининг шикастланиши, суяклар синишининг қўшилиб кетиши ҳам бу касалликнинг келиб чиқишига сабабчи бўлади.

«Оқ алаҳлаш» ҳар хил турда кечади: бемор ҳар хил овоз эшитади, кўзига турли қўрқинчли маҳлуқлар кўринади, айниқса рашқ васвасасига учрайди. Алкоголнинг қўллари қалтироқ бўлиб қолади, ичмаса бутун бадани тиришади, озгина ичкиликка тез маст бўлиб қолади.

Урта Осиё медицина педиатрия институти кўплаб малакали врачлар етказиб бераётган замонавий илмий даргоҳлардан бири. Бу олий ўқув юртини тамомлаб чиқаётган врачлар бепоён мамлакатимизнинг турли жойларида хизмат қилмоқдалар.

СУРАТДА: лаборатория машғулотлари пайтида.

М. Нуриддинов фотоси.

Шунақаси ҳам бўлган

ИЧКИЛИКБОЗГА ЖАЗО

● Англияда ўтган асрнинг бошларида ичкиликбозликка берилган кишини тавба қилдириш учун ифлос кийимлар кийдириб бўйнига «ароқхўр» деб ёзилган ёрлиқ осганлар ва уларга малол келадиган ишларни бажартирганлар.

● Буюк Карл (742—814 йиллар) даврида май ичиб биринчи марта қўлга тушган кишини одамлардан ҳоли қилиб, бино ичида жазолаганлар, иккинчи марта халқ олдида саззойи қилганлар, учинчи марта қўлга тушганда эса бошини танасидан жудо қилганлар.

● Арабистонда қадим замонда май ичиш ҳаром деб эълон қилинган ва уни ичиш тақиқланган. Май ичган киши қўлга тушса қаттиқ жазолашган: озод одам ичса 40 дарра, қулга эса 80 дарра урганлар.

● Қадимги замонда Ҳиндистонда май ичмаслик ҳамма табақалар учун мажбурий бўлган. Ичкилик ичганлиги фош қилинган кишининг оғзига кумуш, қўрғошин ва мис эритиб қуйишар экан.

АЛКОГОЛЬ—ХАСТАЛИК КЕЛТИРАДИ

● Сурункали ичадиган одамларда дастлаб меъда ширасининг кислоталилиги ошиб кетади, узоқ муддат ичиб юрганларда эса меъда ширасининг кислоталилиги камайиб, бутунлай йўқолади.

● Сурункали ичкилик ичувчиларда рак ва меъда яраси кўпроқ учрайди.

● Алкоголь жигарни емириб охири туршак каби қуруқшатиб қўяди.

● Ичкиликбозларда меъда ости безининг яллиғланиши (панкреатит), юрак-томир системаси касалликлари (айниқса атеросклероз ва инфаркт) кўп учрайди.

● Ичкиликбозларга сил касаллиги юқиши осон бўлади, чунки уларда организмнинг қаршилик кўрсатувчи кучи жуда сусайиб кетади.

● Алкоголь нафас йўлларига ҳам ёмон таъсир этади, чунки у қисман ўпка орқали ташқарига чиқарилади. Ичкилик ўпканинг қон билан таъминланишини сустлаштиради, чидамини камайтиради.

ОҚИБАТИ ЁМОН

● Ичилган ҳар юз грамм спиртли ичимлик спортчини икки ҳафтада ишдан чиқаради.

● Мингга яқин тентак болаларнинг 500 тасида отаси, 70 тасида онаси, яна 70 тасида ҳам отаси, ҳам онаси спиртли ичимлик истеъмол қилар экан.

● Тутқаноқ касаллигига дучор бўлган юзта боланинг 60 тасида ота-онаси ароқхўр бўлган.

● Искандар Зулқарнайн майни «Геркулес» жомидан охиригача шимириб ўлим топган.

● Ҳусайн Бойқаро ўз набираси Мўмин Мирзони ўлимга ҳукм қилганда эс-ҳушсиз, яъни ғирт маст эди.

БУГУНГИ ТОШКЕНТ

СУРАТДА: Тошкент Давлат университети биноси кўриниши тасвирланган.

Т. Каримов фотоси.

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

З. БАДАЛОВА: ТошДУда сиртдан ўқийман. Бир йилда икки маротаба ўқув отпускаси оламан. Айтингчи, ўқув отпускаси учун бир йилда неча кун отпуска олиш мумкин?

Жавоб: СССР ва Иттифоқдош республикалар меҳнат қонунлари асосларига кўра ва Ўзбекистон ССР Меҳнат Қонунлари кодексининг 226-моддасига биноан олий ва ўрта махсус ўқув юртларида сиртдан муваффақиятли ўқиётган студентлар учун лаборатория ишларини бажариш, зачёт ва имтиҳонларни топшириш вақтида дастлабки курсларда —30 календарь куни, кейинги курсларда — 40 календарь куни ҳисобида ҳақ тўланадиган отпуска берилади.

Агар кечки ва сиртдан олий ва ўрта махсус ўқув юртларида ўқиётган студентлар бола бир ёшга тўлгунига қадар меҳнат ҳақи сақланмайдиган отпускада бўлган вақтларида имтиҳон топширишга тўғри келса, у ҳолда аёлнинг хоҳиши билан иш ҳақи сақланмайдиган отпуска тўхтатилиб ҳақ тўланадиган ўқув отпускаси берилиши мумкин. Имтиҳон тамом бўлганидан кейин аёл бола бир ёшга тўлгунича иш ҳақи сақланмайдиган отпускадан фойдаланишни давом эттириши мумкин.

* * *

Н. ВОҲИДОВА: Мен мактабда фаррош бўлиб ишлайман. 12 ёшга тўлмаган икки болам бор. Уч кунли отпуска қўшиб берилади-ди, деб эшитиб, ўтган йилги отпускам учун 3 кун қўшилишини сўраган эдим, маъмуриятдан «Бундай қонда ҳали бизда жорий этилгани йўқ», деган жавобни эшитдим. Бу йил меҳнат отпускамга қўшимча 3 кундан 6 кунгача пуллик отпуска олишга ҳаққим борми?

Жавоб: 12 ёшгача икки ва ундан ортиқ болалари бўлган аёллар учун (халқ хўжалигининг қайси жойида ва тармоғида ишлашидан қатъий назар) 1981 йилдан бошлаб ҳар йили қўшимча уч кунлик ҳақ тўланадиган отпуска берила бошланди. Ҳақ тўланадиган қўшимча уч кунлик отпуска КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1981 йилнинг 22 январидаги 235-қарорига биноан белгиланган тартибга кўра ҳар йили асосий отпуска билан бирга қўшиб берилади.

15 иш кунлик меҳнат отпускаси билан фойдаланадиган болали оналарга аёллар учун бериладиган 3 кунлик қўшимча отпуска асосий меҳнат отпускасига қўшилган ҳолда берилади. Бундай имтиёз ҳуқуқига эга бўлган аёллар учун уч кунлик отпуска бошқа қўшимча отпускалар билан бирга қўшганда жами отпусканинг давомийлиги 28 календарь кунидан ошмаслиги керак.

Масалан, комбинат ишчиси бўлмиш аёлнинг 12 ёшгача икки боласи бор, дейлик. Ҳар йилги отпускадан ташқари соғлиғи учун зарарли иш билан шуғуллангани учун қўшимча 6 иш куни ва иш стажини давомийлиги учун 3 кун отпуска олади, жами отпуска куни миқдори 21 иш кунига ёки 24 календарь кунига тўғри келади. Бунда шунингдек қарорда кўрсатилганидек, 3 кунлик ҳақ тўланадиган қўшимча отпуска ҳам берилиши шарт. 12 ёшгача, икки ва ундан ортиқ болалари бўлган аёллар учун болаларга қараб туриш мақсадида иш ҳақи сақланмагани ҳолда икки ҳафталик қўшимча отпуска ҳам берилади. Маъмурият ишлаб чиқариш шароитига қараб, бундай отпускани қайси вақтда берилишини ходим билан келишилган ҳолда амалга оширади.

А. ҲАСАНОВ, юрист.

Редактор ўринбосари С. Б. ЁҚУБОВ.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги

НАБИ ҒАНИЕВ НОМЛИ ТОШКЕНТ КИНО ТЕХНИКУМИ

1983 — 1984 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникум киноустановка жиҳозлари ва уларни эксплуатация қилиш, техникани ташкил этиш воситалари, бухгалтерия ҳисоби мутахассисларини тайёрлайди.

ТЕХНИКУМДА КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАР БОР.

Кундузги бўлимга: киноустановка жиҳозлари ва уларни эксплуатация қилиш ҳамда техникани ташкил этиш воситалари мутахассислиги бўйича 10—11 синф маълумотига эга бўлганлар 2 курсга қабул қилинадилар. Ўқиш муддати 2 йилу 10 ой.

Бухгалтерия ҳисоби бўйича мутахассислар тайёрловчи бўлимга 8 синф маълумотига эга бўлганлар 1 курсга (ўқиш муддати 3 йилу 9 ой) 10 синф маълумотига эга бўлганлар 2 курсга қабул қилинадилар. Ўқиш муддати 1 йилу 10 ой.

Сиртқи бўлимга: киноустановка жиҳозлари ва уларни эксплуатация қилиш ҳамда техникани ташкил этиш воситалари мутахассислиги бўйича ўрта маълумотга эга бўлганлар 3 курсга қабул қилинадилар. Ўқиш муддати 2 йилу 10 ой.

Бухгалтерия ҳисоби бўйича мутахассислар тайёрловчи бўлимга 8 синф маълумотига эга бўлганлар 1 курсга. Ўқиш муддати 3 йилу 9 ой. 10 синф маълумотига эга бўлганлар 2 курсга қабул қилинадилар. Ўқиш муддати — 1 йилу 10 ой.

Техникумга кирувчилар қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонларини топширадилар: ўзбек ёки рус тилидан 8 синф маълумотига эга бўлганлар учун диктант, 10—11 синф маълумотига эга бўлганлар учун иншо; математика (оғзаки).

Техникумга кирувчилар директор номига ёзилган ариза ва қуйидаги ҳужжатларни тақдим этадилар: маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асл нусхаси), 286-формадаги медицина справкаси, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (сиртқи бўлим учун), 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат.

ПАСПОРТ ВА ҲАРБИЙ БИЛЕТ ШАХСАН КЎРСАТИЛАДИ.

КУНДУЗГИ БЎЛИМГА ҲУЖЖАТ 31 ИЮЛГАЧА (8 синф маълумотига эга бўлганлар учун), 14 АВГУСТГАЧА (10 синф маълумотига эга бўлганлар учун) ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кириш имтиҳонлари қуйидаги муддатларда ўтказилади: қатнаб ўқийдиганлар учун 1 августдан 20 августгача, сиртқи бўлимга кирувчилар учун 10 августдан 20 августгача.

СТИПЕНДИЯ УМУМИЙ ТАРТИБДА БЕРИЛАДИ.

Техникум адреси: Тошкент шаҳар — 95, 2-Чимбой кўчаси, 96-уй. Телефонлар: 46-04-00, 46-13-13.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ 31-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983—84 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Билим юрти темир йўл транспортида ишлаш учун қуйидаги ихтисосликлар бўйича кадрлар тайёрлайди:

Қўлда пайвандловчи электр пайвандчи, токарь.

Ўқиш муддати 6 ой. Ҳар ойда 72 сўм стипендия берилади.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Пассажир вагонларининг проводниги, ҳаракатдаги состав ремонти бўйича слесарь.

Ўқиш муддати 1 йил (фақат ўрта маълумотлилар қабул қилинади, ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади).

Электровоз машинисти ёрдамчиси, тепловоз машинисти ёрдамчиси.

Ўқиш муддати — 1,5 йил. Фақат ўрта маълумотлилар қабул қилинади, ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади.

Тепловоз машинисти.

Ўқиш муддати — 2 йил. Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар қабул қилинади, ҳар ойда 72 сўм стипендия берилади.

Электровоз машинисти ёрдамчиси, тепловоз машинисти ёрдамчиси, тепловоз ва электровознинг электр ускуналари ремонти бўйича слесарь-электрик, ҳаракатдаги состав ремонти бўйича слесарь (электр поездлар, тепловозлар), **токарь, программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори, электр-газ пайвандчи, саноат ускуналарини ремонт қилувчи слесарь.**

Ўқиш муддати — 3 йил.

8-синф ҳажмида маълумотлилар қабул қилинади.

Билим юртида 3 йил ўқиганлар ўрта маълумот тўғрисида ва эгаллаган касблари ҳақида диплом оладилар.

Ўқувчилар кунига уч маҳал иссиқ овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Бошқа шаҳарликларга ётоқхона берилади.

Билим юртини тугатганлар темирйўлчилар учун белгиланган имтиёзларнинг ҳаммасидан фойдаланадилар. Жумладан, Совет Иттифоқининг хоҳлаган шаҳрига бепул бориб-келиш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганларга олий ўқув юртларига киришда имтиёзлар берилади.

Машғулотлар 1 сентябрда бошланади.

Мурожаат учун адрес: 700074, Тошкент шаҳри, 74-алоқа бўлими, Ҳамза района, Слоним кўчаси, (15, 23, 61-автобусларнинг «Замарин кўчаси» бекати. 72, 48-автобусларнинг «Котельная бекати). Телефон 96-34-90.

1984 ЙИЛНИНГ 1 ЯНВАРИГАЧА

ЎТГАН ЙИЛЛАРДА (1981 йилгача) ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН

«КОДРИ», «ПАМИР», «САМАРҚАНД», «СВИЯГА»

МАИШИЙ ХОЛОДИЛЬНИКЛАРИ

муассасалар, ташкилотлар, корхоналар ва колхозларга

«ТАШХОЗТОРГ» МАГАЗИНЛАРИДА

майда улгуржи лимитга киритилмасдан пул ўтказиш йўли билан сотилади.

МАГАЗИНЛАРНИНГ АДРЕСИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ:

1 — Пролетар кўчаси, 49-уй;
2 — Биринчи Май бозори;
3 — Истиқбол кўчаси, 1-уй;
4 — Фарҳод кўчаси, 17-уй;
5 — «Техника турмушда» — ЎзССР 50 йиллиги номли проспект, 24-уй;
6 — Энгельс кўчаси, 94-уй;
7 — Госпиталь бозори;
8 — Черданцев кўчаси, 22-уй;
9 — Строительная кўчаси, 1-уй;
10 — Фарҳод ярмаркаси;
11 — Энгельс кўчаси, 46-уй;
13 — Сергели савдо маркази;
14 — 4—Қўйлиқ уй-жой массиви, 21-уй;
15 — Уйғур кўчаси, 624-уй;
16 — Морозов кўчаси, 25-уй;
17 — Сергели бозори,
21 — Фрунзе бозори;
22 — «Минг хил майда-чуйда» — Муқимий кўчаси, 4-уй;
23 — Волгоград кўчаси, 14-уй;
27 — Мирзааҳмедов кўчаси, 1-уй;
29 — Бешёғоч бозори;
30 — Навоий кўчаси — янги шаҳар ярмаркаси;
31 — Боткин кўчаси, 7-уй;
34 — М. Ҳасанова кўчаси, 33«а»-уй;
35 — Жангоб майдони (Октябрь бозори).

«ТАШХОЗТОРГ».

ТАБИАТ ИШҚИБОЗЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ҲАЙВОНОТ БОҒИДА

(Ҳ. Олимжон кўчаси, 23-уйда)

24 ИЮЛЬ СОАТ 11.00 ДА

«ҚАНОТЛИЛАР ДУНЁСИДА»

САЙРОҚИ ВА ЧИРОЙЛИ ҚУШЛАР КЎРГАЗМАСИ

ЎТКАЗИЛАДИ

Программада республиканинг етакчи қушбоқарлари ва ишқибоз қушбоқарлар билан учрашув, кўргазма экспонатлари билан танишув, канарейкалар конкурси, ғолибларни дипломлар ва мукофотлар билан тақдирлаш.

КЎРГАЗМАГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

ТОШКЕНТ ШАҲАР, ТАБИАТНИ МУҲОФОЗА ҚИЛИШ ЖАМИЯТИ.

«ХИМЧИСТКА» ОҒИРИНГИЗНИ ЕНГИЛ ҚИЛАДИ

«ХИМЧИСТКА» ФАБРИКАСИДА ЮМШОҚ ҚЎҒИРЧОҚЛАР ТОЗАЛАБ БЕРИЛАДИ.

Ота-оналар фарзандларига қувонч бахш этиш мақсадида фабриканинг ана шу хизматидан фойдаланишлари лозим.

БУНДАН ТАШҚАРИ «ХИМЧИСТКА» ФАБРИКАСИДА ҲАР ХИЛ ХИЗМАТ ТУРЛАРИ ҲАМ БАЖАРИБ БЕРИЛАДИ.

СИЗНИ ҚИЗИҚТИРГАН БАРЧА МАСАЛАЛАР БЎЙИЧА 53-20-54, 42-56-57 ТЕЛЕФОНЛАРИДАН ЖАВОБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН.

«ХИМЧИСТКА» ФАБРИКАСИ.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕНИ БОШҚАРМАСИ БАЗАСИДАГИ

170-ШАҲАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983—84 ўқув йили учун

қуйидаги ихтисослар бўйича

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 1—3 йил.

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича мутахассислар тайёрлайди: электр поездларининг электр ускуналарини ремонт қилувчи электрослесарь, метрополитен станцияларининг навбатчилари, эскалатор машинистлари, тортиш подстанцияларининг электр монтёрлари, автоматика, телемеханика, алоқа, электр монтёрлари, ҳаракатдаги составни ремонт қилиш бўйича слесарь, слесарь-сантехник, электр поезд машинисти ёрдамчиси, электр пайвандчи.

Тошкент темир йўл бўлими учун тепловоз машинистлари. Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 2 йил; тепловоз машинисти ёрдамчилари, электровоз машинисти ёрдамчилари, тепловоз ремонти бўйича селсарь, товар билетлари ва багаж кассири, багажларни ва юкларни қабул қилиб олувчи-топширувчилар, лифтлар ремонти бўйича электр механик, пассажир вагонларининг проводниклари.

Ўрта маълумот билан ўқишга кирганлар ҳар ойда 30 сўм ҳажмда стипендия билан таъминланадилар. 8-синф ҳажмида маълумот билан кирганлар эса давлат таъминотида бўладилар.

Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида ишлаб топган меҳнат ҳақининг 50 проценти ўқувчиларга берилади.

Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтиб келгандан сўнг тепловоз машинисти ихтисоси бўйича ўқишга кирганларга ҳар ойда 72 сўмдан стипендия берилади.

Билим юртини тугатган ҳамма ўқувчиларга ўрта маълумот ҳақида ва эгаллаган ихтисоси бўйича диплом берилади. Улар ўз касблари бўйича Тошкент шаҳрида иш билан таъминланадилар ва темир йўл транспорти ходимлари учун белгиланган имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар олий ўқув юртларига йўлланма билан ўқишга юбориладилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Ҳужжатлар умумий асосларда қабул қилинади, фақат медицина комиссиясидан темирйўлчилар поликлиникасида ўтилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 2-Охунбобоев кўчаси, 68-уй (7, 9, 11, 14, 21, 24-трамвайлар; 2, 6, 13, 14, 16-троллейбусларнинг «Киров номли боғ» бекати). Телефон 56-63-20.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

243-ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИ ЗАВОДИ ҚОШИДАГИ

121-АВИАРЕМОНТ ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983—84 ЎҚУВ ЙИЛИГА

юқори малакали мутахассислар тайёрлаш учун қуйидаги ихтисослар бўйича

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

учиш аппаратларини йиғувчи-парчинловчи, учиш аппаратларини ремонт қилувчи слесарь, самолёт агрегатлари ремонти бўйича слесарь учиш аппаратларини жиҳозловчи электр монтажчи механика-йиғиш ишлари слесари, токарь газ-электр пайвандчи, авиадвигателлар ремонти бўйича йиғувчи-слесарь.

Ўқиш муддати — 8 синф маълумоти билан — 3 йил; 10-синф маълумоти билан — 1 йил.

Билим юртига Тошкент шаҳри ва бошқа шаҳарларда истиқомат қилувчи 8—10 синф маълумотига эга бўлган 15 ва ундан юқори ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

Билим юртини тугатганлар 243-граждан авиацияси авиаремонт заводи, Ўзбекистон граждан авиацияси бўлимлари ва шаҳарнинг бошқа корхоналарида ишлайдилар.

Завод ишчиларига отпуска даврида самолётга имтиёзли билетлар, шунингдек граждан авиацияси ходимлари фойдаланувчи бошқа имтиёзлар берилади.

Уч йиллик муддат билан ўқиётганлар тўла давлат таъминотида бўладилар ва граждан авиациясининг форма кийими билан таъминланадилар.

Бир йиллик муддат билан ўқиётганлар 68 сўмдан 80 сўмгача стипендия оладилар. Фақат бошқа шаҳардан келганларгина бир йиллик ўқишда ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳога битирганлар граждан авиацияси институти ва техникумларига юбориладилар.

Билим юртига киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат туғилганлик ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, турар жойидан, соғлиғи тўғрисида (286-форма), ота-насининг иш жойидан справка, 6 та фотосурат (2х4 см), ўқиш жойидан характеристика.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри авиасозлар шаҳарчаси 25, 66, 61, 39, 40, 111-автобусларнинг «Авиагородок Г. А.» бекати, 10-трамвайларнинг «Транспорт институти» бекати), Телефон: 99-96-93, 99-94-50.

Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар олий ўқув юртларига йўлланма билан ўқишга юбориладилар.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 20/VII да **Ёшликда берган кўнгил.**

КИНО

20 ИЮЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КОНДОР»НИНГ УЧ КУНИ — **Санъат саройи** (катта зал, (18.20, 20.30, **Қозоғистон** (кечқурун), **Хива** (18.20).

ИККИ КИШИЛИК ВОКЗАЛ — **Санъат саройи** (кичик зал, 17.00, 19.00, телефон —44-21-44).

МУСИБАТЛИ ҚИССА ЙЎҚ — **Ватан** (кечқурун), **Нукус** (телефон —46-70-69).

«КОНДОР»НИНГ УЧ КУНИ — **«Тошкент Советининг 50 йиллиги номли»** (кечқурун, телефон —78-47-25).

ҚАЛБАКИ ҚОТИЛ — **«Чайка»** (телефон — 77-06-20).

ЯНГИ ЧАҚИРИЛГАНЛАР УРУШГА ЖЎНАМОҚДАЛАР — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (кечқурун, телефон — 33-44-52).

ХАСИС — **«Дружба»** (кечқурун).

КОРСИКАНЧА ҚАСОС — **«Восток»** (кичик зал, жуфт соатларда, телефон —91-13-74).

ТЭСС — **«Восток»** (катта зал, кечқурун).

СЕВГИГА НИСБАТАН СЕВГИ БИЛАН—**«Тинчлик»** (жуфт соатларда).

МУСИБАТЛИ ҚИССА ЙЎҚ — **«Фестиваль»** (ёзги, телефон— 32-78-04).

21 ИЮЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КОНДОР»НИНГ УЧ КУНИ — **Санъат саройи** (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.20, 20.30, **Қозоғистон** (кундуз ва кечқурун), **Хива** (18.20).

ИККИ КИШИЛИК ВОКЗАЛ — **Санъат саройи** (кичик зал, 12, 14.30, 17.00, 19.00, Телефон —44-21-44).

МУСИБАТЛИ ҚИССА ЙЎҚ — **Ватан** (кундуз ва кечқурун), **Нукус** (телефон —46-70-69).

«КОНДОР»НИНГ УЧ КУНИ — **«Тошкент Советининг 50 йиллиги номли»** (кундуз ва кечқурун, телефон —78-47-25).

ҚАЛБАКИ ҚОТИЛ — **«Чайка»** (телефон — 77-06-20).

ЯНГИ ЧАҚИРИЛГАНЛАР УРУШГА ЖЎНАМОҚДАЛАР — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (кундуз ва кечқурун, телефон —33-44-52).

ХАСИС — **«Дружба»** (кундузи ва кечқурун).

КОРСИКАНЧА ҚАСОС — **«Восток»** (кичик зал, жуфт соатларда, телефон —91-13-74).

ТЭСС — **«Восток»** (катта зал, кундуз ва кечқурун).

СЕВГИГА НИСБАТАН СЕВГИ БИЛАН—**«Тинчлик»** (жуфт соатларда).

МУСИБАТЛИ ҚИССА ЙЎҚ — **«Фестиваль»** (ёзги, телефон— 32-78-04).

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ОЛИЙ УМУМҚЎШИН ҚЎМОНДОНЛИК БИЛИМ ЮРТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари: чет тиллари, физика;

кафедра катта ўқитувчиси: чизма геометрия ва чизмачилик;

кафедра ўқитувчиси: назарий механика.

КОНКУРС МУДДАТИ ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин. 700023, Тошкент шаҳри 23-алоқа бўлими.

ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИНИНГ ТОШКЕНТ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983—1984 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти юқори малакали сотувчи ва сотувчи контролёр-кассирларни икки йўналишда тайёрлайди;

боққоллик, кондитерлик, гастрономия, гўшт-балиқ ва сут маҳсулотлари бўйича;

газлама, тикув буюмлари, пойафзал, трикотаж, галантерея, парфюмерия, маданий-маиший ва хўжалик моллари бўйича.

Ўқиш муддати—1 йил.

ЎҚИШ 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

БИЛИМ ЮРТИГА ЎЗБЕКИСТОН ШАҲАРЛАРИДА ЯШАЙДИГАН 15 дан 20 ёшгача (ҳамда Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар — 25 ёшгача) 8, 9, 10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАНЛАР КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртини тугатганларга «Кичик сотувчи», «Сотувчи», «Сотувчи-контролёр-кассир» деган малака берилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқувчиларга 32 сўм ва 41 сўмдан стипендия берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги илғор магазинларда: БОШ УНИВЕРМАГ — ГУМ, МАРКАЗИЙ УНИВЕРМАГ— ЦУМ, «Гастроном» республика конторасига қарашли йирик магазинлар ва «УНИВЕРСАМ»ларда ўтказилади.

Назарий машғулотлар билан ишлаб чиқариш практикаси ҳар 3 кунда алмашади.

Агар билим юртини битирувчилар ҳамма фанлардан аъло баҳоларга эга бўлиб, квалификацияси бўйича ҳам имтиҳонларни муваффақиятли топширсалар, бундай битирувчилар педагогика советининг қарорига мувофиқ билим юртини битириб, бир йўла олий ўқув юртининг кундузги бўлимига ўқишга кириш ҳуқуқига эга бўладилар (битирувчилардан 10 проценти). Билим юрти қошида кечки ўрта мактабнинг 9, 10 ва 11 синфлари ишлайди. Бу синфларда ўқиш кундузги соатларда ўтказилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат, характеристика, халқ депутатлари область Совети ижроия комитети савдо бошқармасидан ёки халқ депутатлари шаҳар Совети ижроия комитети савдо бўлимидан йўлланма.

Билим юртининг адреси: 700173, Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Акмал Икромов районы, Бобур кўчаси, 3-уй (4, 9-трамвайларнинг «Чўпон ота» бекати, 13, 70-автобусларнинг «Тез медицина ёрдами клиник касалхонаси» бекати). Телефон 78-44-30.

БУЮРТМАГА БИНОАН ЯНГИЛИК

СИЗНИНГ ДИДИНГИЗГА МАНЗУР БЎЛИБ ТУРАДИГАН ЧИРОЙЛИ, ЗАМОНАВИЙ СУМКАЧАНИ ҲАММАВАҚТ ТОПИШ ҚИЙИН.

«ИЛҒОР» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ ХОДИМЛАРИ АНА ШУ МУАММОНИ ИНОБАТГА ОЛДИЛАР.

Улар Бутуниттифоқ савдо палатасининг ихтиёрида бўлган чет эллардан келтирилган замонавий модадаги сумкаларни тайёрлашни ўзлаштириб олдилар. Йўл, тўй сумкалари, ёшларнинг букланадиган сумкалари сафарда, мусобақаларда, маиший турмушда, сизнинг энг муносиб мададкорингиз бўлади.

ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИДА АНА ШУ СУМКАЛАРГА БУЮРТМА БЕРИШИНГИЗ МУМКИН.

5 — Киров кўчаси, 27-уй;
7 — 1 Май кўчаси, «Болалар дунёси» магазинида;
11 — Полторацкий кўчаси, 87-уй;
22 — Навоий кўчаси, ГУМ;
27 — Сапёрная кўчаси, Аэрофлот кассаси;
32 — Фарҳод ярмаркаси;
36 — Қўйлиқ бозори, автомобиль манзили;
11, 12, 20 — Навоий кўчаси. Савдо ярмаркаси.

СИЗЛАРНИ МУНТАЗИРЛИК БИЛАН КУТАМИЗ, ҲУРМАТЛИ БУЮРТМАЧИЛАР!

«ИЛҒОР» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

ТВ

20 ИЮЛЬ — ЧОРШАНБА

Марказий телевиденийенинг «Восток» программаси

18.00 «Стадион ҳамма учун». 18.30 «Партия ҳақида ҳикоялар». РСДРП II съездининг 80 йиллигига. «Барча ҳукуматлар ва халқларнинг энг биринчи вазифаси». Тинчлик ва қуролсизланиш учун кураш. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Фан ва турмуш». 20.00 Халқаро конкурс лауреати Л. Курдюмова куйлайди. 20.25 «Қадрдон уй ҳарорати». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Эрнст Буш куйлайди». Уч серияли телевизион ҳужжатли фильм премьераси (ГДР). 2-фильм. 23.15 «Дунё воқеалари». 23.30 Спорт ахбороти.

Марказий телевиденийенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Тарног эртаги». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.00 Волейбол бўйича халқаро ўртоқлик учрашуви. Хотин-қизлар. СССР—Япония терма командалари. Одессадан олиб кўрсатилади. 19.30 «Қишлоқ янгиликлари». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Сиз бунга қодирсиз». 21.30 «Время». 22.05 «Хайрли соатда». Бадиий фильм.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.25 Кўрсатувлар программаси. 18.30 «Қувноқ пионер ёзи». 19.00 «Турмуш ва маданият». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Боғдаги воқеа». Қўғирчоқ фильм. 20.00 «Амалдаги интернационализм». «Ўзбекистон —БАМга». 1-кўрсатув (рус.). 20.30 «Ахборот». 20.50 «Ёз оқшоми». Манзарали фильм. 21.00 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси камер оркестрининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 22.25 «Ўжар Кура». Бадиий фильм. 2-серия. 23.50 Янгиликлар.

II

9.00—16.35 МТ II.

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 Абитуриентлар учун. Математика. 19.00 «Қуёшли ўлка маршрутлари бўйлаб». 19.30 «Тунги смена». Телевизион фильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Ҳамма танийдиган номаълум киши». Телевизион бадиий фильм. 3-серия (рус.). 21.30 МТ II.

21 ИЮЛЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевиденийенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Спорт ахбороти. 9.55 Навоий шаҳар «Фарҳод» болалар хор студиясининг чиқиши. 10.10 «Қадрдон уй ҳарорати». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 11.15 ССР Иттифоқи Большой театри духовой оркестрининг концерти. 11.15 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 Ҳужжатли фильмлар: «Вўронни афзал кўраман», «Оролдаги шаҳар», «Карлис Зариньш». 16.10 «МВТУ формуласи». Телевизион очерк. 16.25 Ф. Лист асарларини халқаро конкурс лауреати Л. Тимофеева ижро этади. 16.55 «Рус тили». 17.25 «Дунё овози». Телевизион очерк. 17.40 «Дўстлик гуллари». Зелена Гурада болалар бадиий коллективларининг чиқиши (ПХР).

18.15 «Шахмат мактаби». 18.45 «Миллионлар ленинча университети». РСДРП II съездининг 80 йиллигига. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Расмларда қуёш акси бор. 19.45 «Архангельское» музей-чорбоғи. 20.30 «Қадрдон уй ҳарорати». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 21.30 «Время». 22.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Черноморец» — «Пахтакор». Одессадан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45)— «Дунё воқеалари». 23.45 Спорт ахбороти.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар 18.50 «Эътиборли иш». Ҳужжатли фильм. 16.10 «Камалак» халқ ижодиёти ҳақидаги телевизион программаларнинг V халқаро фестивали. Халқ афсоналари мотивлари асосида спектакль (Нигерия). 19.45 «Дўстларимиз чеҳраси». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Баскунчак». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.00 Спорт ахбороти. 21.30 «Время». 22.00 «Дўстлар-ўртоқлар ҳақида». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 23.15 Магнитогорск Давлат хор капелласининг концерти.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.25 Кўрсатувлар программаси. 18.30 «Ҳаёт каби тирик». 19.10 «Ҳамкорлик шартномаси амалда». Тошкент тўқимачилик комбинати: реконструкция муаммолари. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 Шифокор суҳбати. 20.00 «Амалдаги интернационализм». «Ўзбекистон — БАМга». 2-кўрсатув (рус.). 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси мақомчилар ансамбли солистларининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Мустаҳкам озуқа базаси учун». 22.20 «Қизил олма». Бадиий фильм. 23.40 Янгиликлар.

II

9.00 —16.45 МТ II

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қишлоқ ёшлари». 18.30 Абитуриентлар учун. Физика. 19.30 Реклама. 19.50 «Мўъжиза доира». Ҳужжатли фильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 Тошкентнинг 2000 йиллигига. «Тошкент эртанги кунга қадам қўймоқда» (рус.). 20.50 «Ҳамма танийдиган номаълум киши». Телевизион бадиий фильм. 4-серия (рус.). 21.30 МТ II.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-53-32; хатлар — 32-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

20 ИЮЛЬ. 1983 й.

Р—10409.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12